

Regeringens proposition

1995/96:69

Vissa socialförsäkringsfrågor, m.m.

Prop.
1995/96:69

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 5 oktober 1995

Ingvar Carlsson

Anna Hedborg
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I enlighet med riksdagens tidigare i år fattade principbeslut om en enhetlig ersättningsnivå på 75 % av förmånsgrundande inkomst läggs i propositionen fram förslag till lagändringar inom sjukpenning- och sjuklönesystemen samt inom föräldraförsäkringen och beträffande vissa andra ersättningar på socialförsäkringsområdet. Enligt riksdagens beslut skall karensdagen bibehållas inom sjukpenning- och sjuklönesystemen. Inom föräldraförsäkringen skall föräldrapenning utges med 85 % av den sjukpenninggrundande inkomsten under totalt 60 dagar, de s.k. pappa- och mammamånaderna. De övriga ersättningar som berörs av den ändrade ersättningsnivån är tillfällig föräldrapenning, havandeskapspenning, rehabiliteringspenning, särskild sjukpenning enligt lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd och närståendepenning. Någon förhöjd ersättning skall inte utges fr.o.m. den 15:e dagen med tillfällig föräldrapenning.

Regeringen föreslår vidare att de s.k. minskningsreglerna, som reducerar sjukpenningen om arbetsgivaren betalar sjukersättning som överstiger vissa nivåer, skall finnas kvar i avvaktan på förslag från Sjuk- och arbetsskadekommittén. För arbetstagare med risk för särskilt omfattande sjukfrånvaro föreslås att sjukpenningen respektive sjuklönen skall utgöra 75 % av den förmånsgrundande inkomsten redan från och med den första dagen i en sjukperiod.

Vid beräkning av om rätt till sjuklön föreligger skall, när fråga är om sammanräkning av flera anställningar hos samma arbetsgivare, samtliga anställningar medräknas så länge inte tiden mellan respektive anställning överstiger fjorton dagar. För försäkringarna mot sjuklöne- och semesterlönekostnader föreslås ett tillägg så att, utöver socialavgifter och särskild löneskatt, även allmän löneavgift skall uteslutas vid beräkningen av en arbetsgivares sammanlagda lönekostnader.

Med anledning av de nya reglerna för folkpension för gifta som träder i kraft den 1 januari 1996 föreslås vissa följdändringar i lagen (1962:381) om allmän försäkring. Det föreslås även ändringar i reglerna för bostadstillägg till pensionärer. Dels föreslås att personkretsen för bostadstillägg utvidgas vad gäller personer med utländsk pension, dels föreslås förändrad inkomstberäkning för pensionärer med utländsk pension.

I propositionen lämnas också en redovisning som riksdagen begärt angående kvinnors sjukskrivning under senare delen av graviditeten och sambandet med havandeskapspenningen.

I enlighet med riksdagens principbeslut om att flerbarnstilläggen på sikt bör avskaffas föreslås att inga nya flerbarnstillägg beviljas efter utgången av år 1995. Förslag läggs också fram om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag med innebörden att det förlängda barnbidraget, i likhet med vad som tidigare beslutats för det allmänna barnbidraget, sänks till 640 kronor per månad. Vidare föreslås att försöksverksamheten med kommunal tillståndsprövning för att bedriva enskild förskole- eller fritidsverksamhet enligt socialtjänstlagen (1980:620) förlängs att gälla t.o.m. utgången av år 1997. Det föreslås även att samordningsregeln mellan tillfällig föräldrapenning och vårdbidrag utsträcks till att gälla samtliga berörda åldersgrupper.

I propositionen föreslås vidare att den schabloniserade ersättningen till sjukvårdshuvudmännen för sjukresor skall utges från det nya generella statsbidraget till landstingen. Inom tandvårdsområdet föreslås att vissa försöksverksamheter med alternativa ersättningssystem förlängs längst till utgången av år 1996 och inom läkemedelsområdet föreslås ett klarläggande angående enskildas avgift för inköp av prisnedsatta läkemedel.

I propositionen läggs också fram förslag om ändringar i reglementet för Riksförsäkringsverkets fonder. Det föreslås att placeringsreglerna moderniseras mot bakgrund av utvecklingen på penningmarknaden.

I enlighet med riksdagens tidigare beslut om avgiftsväxling mellan sjukförsäkringsavgiften och arbetsmarknadsavgiften enligt lagen (1981:691) om socialavgifter under åren 1995 – 1998 för att förstärka finansieringen av arbetslöshetsersättningarna m.m., föreslås en växling mellan dessa två avgifter med 1,10 procentenheter. En växling föreslås också mellan sjukförsäkringsavgiften och lönegarantiavgiften omfattande 0,05 procentenheter, för att finansiera de ökade kostnaderna inom lönegarantisystemet som följer av att arbetsgivaravgifter fortsättningsvis skall betalas på lön utbetald enligt reglerna om statlig lönegaranti. Inom avgiftsområdet föreslås vidare att den kostnadsbesparing som uppkommer för arbetsgivarna med anledning av sänkta ersättningsnivåer inom sjuklönesystemet neutraliseras genom att sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare höjs med 0,20

procentenheter. Samtidigt föreslås i enlighet med tidigare ställningstagande från riksdagen att den allmänna egenavgiften i form av sjukförsäkringsavgift höjs med 1 procentenhet. Slutligen föreslås också vissa klarlägganden vad avser skyldigheten att betala sociala avgifter för vissa socialförsäkringsförmåner m.m.

Samtliga ändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 1996.

Prop. 1995/96:69

Innehållsförteckning

Prop. 1995/96:69

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Lagtext 8	
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	8
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:839) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	19
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön	21
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd	23
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård	24
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare	25
2.7	Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	26
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader	28
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer	29
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag	33
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag	34
2.12	Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620)	35
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring	36
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor	37
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:844) om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor	38
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m.m.	40
2.17	Förslag till lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder	41
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter	45
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter	48
3	Ärendet och dess beredning	49
4	En enhetlig ersättningsnivå inom sjukförsäkringen, m.m.	52
4.1	Sjuk- och rehabiliteringsersättning	52
4.2	Föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och havande-	

skapspenning.....	55
4.3 Vissa övriga ersättningslag.....	57
4.4 Försäkringen mot kostnader för sjuklön samt försäkringen mot vissa semesterlönekostnader.....	58
4.5 Sjuklön vid upprepade korttidsanställningar hos samma arbetsgivare.....	59
5 Pensionsfrågor.....	59
5.1 Vissa följdändringar med anledning av sänkt folkpension för gifta.....	59
5.2 Ändring i lagen om bostadstillägg till pensionärer.....	60
5.2.1 Utökad personkrets för rätt till bostadstillägg till pensionärer.....	60
5.2.2 Inkomst av utländsk pension vid beräkning av bostadstillägg.....	62
6 Gravida kvinnors sjukskrivning.....	63
7 Barnbidrag, m.m.....	66
7.1 Allmänna barnbidrag.....	66
7.2 Förlängt barnbidrag.....	67
7.3 Försöksverksamhet med viss kommunal tillståndsprovning.....	67
8 Tillfällig föräldrapenning när tillsynsbehovet även grundat rätt till vårdbidrag.....	67
9 Ersättning från den allmänna sjukförsäkringen för sjukresor.....	68
10 Försöksverksamheter med alternativa ersättningssystem inom vuxentandvård.....	69
11 Prisnedsättningen av läkemedel.....	71
12 Ändringar i reglementet angående förvaltningen av Riksför- säkringsverkets fonder.....	71
12.1 Inledning.....	71
12.2 Ändrade placeringsregler för fonderna.....	72
12.3 Årsredovisning.....	74
12.4 Övriga av Riksförsäkringsverket förvaltrade fonder.....	74
13 Vissa avgiftsfrågor.....	75
13.1 Ändring av socialavgifter och höjning av den all- männa sjukförsäkringsavgiften.....	75
13.2 Klarläggande vad avser skyldighet att betala arbets- givaravgifter.....	76
14 Ikraftträdande, kostnader och administration.....	77
15 Författningskommentar.....	77
15.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	77
15.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:839) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	79
15.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	79
15.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd.....	80
15.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1465) om	

	ersättning och ledighet för närståendevård.....	80	Prop. 1995/96:69
15.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare	80	
15.7	Förslaget till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272).....	80	
15.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader.....	80	
15.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer.....	81	
15.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag	82	
15.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag.....	83	
15.12	Förslaget till lag om fortsatt giltighet av lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620).....	83	
15.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring	83	
15.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor.....	83	
15.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:844) om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor.....	83	
15.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m.m.	84	
15.17	Förslaget till lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder	84	
15.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter.....	85	
15.19	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter.....	85	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 oktober 1995	86	
	Rättsdatablad.....	87	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1995/96:69

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till

- lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
  - lag om ändring i lagen (1995:839) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
  - lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
  - lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd,
  - lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,
  - lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare,
  - lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
  - lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader,
  - lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer,
  - lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag,
  - lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag,
  - lag om fortsatt giltighet av lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620),
  - lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
  - lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor,
  - lag om ändring i lagen (1995:844) om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor,
  - lag om ändring i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m.m.,
  - lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder,
  - lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
  - lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter,
2. godkänner vad regeringen föreslagit om förlängt tandvårdsförsök (avsnitt 10).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ dels att 3 kap. 4 c och 4 d §§ samt 5 kap. 14 § skall upphöra att gälla, dels att 2 kap. 1 §, 3 kap. 4, 4 a, 4 b, 7 b, 9 a, 10 a och 16 §§, 4 kap. 6, 11 och 14 §§, 16 kap. 5 §, 22 kap. 8 § samt punkt 3 av övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1568) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 kap. 11 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bestämmelser om skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård *samt att ersätta kostnader för resor i samband med vård* finns i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor. För hälso- och sjukvård och för tandvård, liksom för kostnadsansvaret för resor i samband med vården, lämnas ersättning enligt bestämmelserna i detta kapitel.

I grunderna för ersättning enligt 3 § kan regeringen dels bestämma den högsta patientavgift och det högsta arvode som får tas ut av en vårdgivare som är ansluten till försäkringen, dels meddela närmare föreskrifter för verksamhetens bedrivande hos vårdgivaren och om skyldighet för denne att lämna uppgifter om verksamheten. *I grunderna för ersättning enligt 6 § kan regeringen bestämma den högsta resekostnad som den försäkrade skall svara för samt det lägsta belopp, som skall beräknas för kostnad för resa med bil som inte går i allmän trafik.*

Föreslagen lydelse

2 kap.
1 §²

Bestämmelser om skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård finns i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). För hälso- och sjukvård och för tandvård *samt för vissa resor i samband med vård* lämnas ersättning enligt bestämmelserna i detta kapitel.

I grunderna för ersättning enligt 3 § kan regeringen dels bestämma den högsta patientavgift och det högsta arvode som får tas ut av en vårdgivare som är ansluten till försäkringen, dels meddela närmare föreskrifter för verksamhetens bedrivande hos vårdgivaren och om skyldighet för denne att lämna uppgifter om verksamheten.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 1994:746.

3 kap.

4 §³

För dagar i en sjukperiod gäller, om inte annat följer av 10 – 10 b §§

1. att sjukpenning inte utges för den första dagen,

2. att hel sjukpenning för de två följande dagarna utgör för dag 65 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365,

3. att hel sjukpenning för tid därefter till och med den trehundra-*sex*tiotiofemte dagen utgör för dag 80 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365, och

4. att hel sjukpenning för tid därefter utgör för dag 70 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365. Sjukpenningen avrundas till närmaste hela krontal.

Som sjukperiod anses tid, under vilken en försäkrad i oavbruten följd lider av sjukdom som avses i 7 § eller har rätt till sjukpenning enligt 7 b § eller rehabiliteringspenning enligt 22 kap. 7 §. Uppkommer för den försäkrade rätt till sjukpenning enligt kapitlet i omedelbar anslutning till en sjuklöneperiod enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, skall sjukperioden enligt denna lag anses omfatta också sjuklöneperioden.

Om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det en tidigare sjukperiod avslutats skall bestämmelserna i första stycket samt 4 a och 10 a §§ tillämpas som om den senare sjukperioden utgör en fortsättning på den tidigare sjukperioden.

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning till följd av bestämmelserna i första stycket 1 eller 10 a § första stycket 1 för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna utges sjukpenning för dag som avses i första stycket 1 med 65 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365.

4 a §⁴

Om den försäkrade av arbetsgivaren erhåller skattepliktiga förmåner i form av lön, bil, bostad

³ Senaste lydelse 1995:508.

⁴ Senaste lydelse 1995:508.

För dagar i en sjukperiod gäller, om inte annat följer av 10 – 10 b §§,

1. att sjukpenning inte utges för den första dagen, *och*

2. att hel sjukpenning för de *därpå* följande dagarna utgör för dag 75 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365. Sjukpenningen avrundas till närmaste hela krontal.

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning till följd av bestämmelserna i första stycket 1 eller 10 a § första stycket 1 för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna utges sjukpenning för dag som avses i första stycket 1 med 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365.

Om den försäkrade av arbetsgivaren erhåller skattepliktiga förmåner i form av lön, bil, bostad

eller helt fri kost under sjukdom för samma tid som sjukpenningen avser, skall sjukpenning som utges till och med den nittionde dagen i sjukperioden minskas med det belopp som förmånerna under sjukdom överstiger 10 procent av vad den försäkrade skulle ha fått i motsvarande förmåner om han varit i arbete och sjukpenning som utges för tid därefter minskas med förmånerna under sjukdom. Till den del förmånerna under sjukdom utges i förhållande till förmåner i arbete som för år räknat överstiger den högsta sjukpenninggrundande inkomst som kan beräknas enligt 2 § skall minskning dock endast ske med belopp som överstiger 75 procent av förmånerna i arbete när sjukpenning utges *med den procentandel som anges i 4 § första stycket 2, 90 procent av förmånerna i arbete när sjukpenning utges från och med den fjärde till och med den nittionde dagen med den procentandel som anges i 4 § första stycket 3, 80 procent av förmånerna i arbete när sjukpenning utges från och med den nittioförsta till och med den trehundra sextiofemte dagen med den procentandel som anges i 4 § första stycket 3 och 70 procent av förmånerna i arbete för tid därefter när sjukpenning utges med den procentandel som anges i 4 § första stycket 4.*

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall ersättning som utges på grund av förmån av fri gruppsjukförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställs i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer anses som lön under sjukdom från arbetsgivare.

Det belopp varmed minskning skall göras avrundas till närmast lägre hela kronotal. Avräkning skall i första hand göras vid utbetalning av sjukpenning som avser samma tid som de förmåner under sjukdom som föranlett minskningen men får också göras vid närmast följande utbetalning av sjukpenning.

4 b §⁵

Den allmänna försäkringskassan kan efter skriftlig ansökan av den

⁵ Senaste lydelse 1992:1702.

försäkrade besluta att hel sjukpen-

eller helt fri kost under sjukdom för samma tid som sjukpenningen avser, skall sjukpenning som utges till och med den nittionde dagen i sjukperioden minskas med det belopp som förmånerna under sjukdom överstiger 10 procent av vad den försäkrade skulle ha fått i motsvarande förmåner om han varit i arbete och sjukpenning som utges för tid därefter minskas med förmånerna under sjukdom. Till den del förmånerna under sjukdom utges i förhållande till förmåner i arbete som för år räknat överstiger den högsta sjukpenninggrundande inkomst som kan beräknas enligt 2 § skall minskning dock endast ske med belopp som överstiger 85 procent av förmånerna i arbete när sjukpenning utges *från och med den andra till och med den nittionde dagen och 75 procent av förmånerna i arbete för tid därefter.*

Den allmänna försäkringskassan kan efter skriftlig ansökan av den

försäkrade besluta att hel sjukpenning för dag skall utges med 75

ning för dag skall utges med 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst delad med 365 eller, vid sjukpenningberäkning enligt 10 a §, med motsvarande arbetstidsfaktor, även för dag som avses i 4 § första stycket 1 och 2 och 10 a § första stycket 1 och 2. Ett sådant beslut får meddelas endast om den försäkrade lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med rätt till sjukpenning under en tolv månadersperiod.

procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst delad med 365 eller, vid sjukpenningberäkning enligt 10 a §, med motsvarande arbetstidsfaktor, även för dag som avses i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1. Ett sådant beslut får meddelas endast om den försäkrade lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med rätt till sjukpenning under en tolv månadersperiod.

Ett beslut enligt första stycket gäller från och med den kalendermånad då ansökan gjordes hos försäkringskassan, om inte annat sägs i beslutet. Beslutet skall gälla för viss tid som anges i beslutet eller, om det finns särskilda skäl, tills vidare. Beslutet skall upphävas om villkoret enligt första stycket andra meningen inte längre är uppfyllt.

En försäkrad som har gjort ansökan enligt första stycket är skyldig att genomgå undersökning av läkare eller tandläkare och att ge in utlåtande över undersökningen, om försäkringskassan finner att det behövs för ärendets bedömning. För den försäkrades utgifter för undersökningen och för utlåtande över undersökningen lämnas ersättning i enlighet med vad regeringen förordnar.

7 b §⁶

Sjukpenning enligt 7 § utges även när den försäkrade genomgår en medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom eller att förkorta sjukdomstid eller att helt eller delvis förebygga eller häva nedsättning av arbetsförmågan. Som villkor gäller att behandlingen eller rehabiliteringen har ordinerats av läkare och ingår i en av försäkringskassan godkänd plan.

Arbetsförmågan skall anses nedsatt i den mån den försäkrade på grund av behandlingen eller rehabiliteringen är förhindrad att förvärvsarbeta.

Sjukpenning enligt denna paragraf utges med 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst delad med 365 eller, vid sjukpenningberäkning enligt 10 a §, med motsvarande arbetstidsfaktor även för dag som avses i 4 § första stycket 1 och 2 och 10 a § första stycket 1 och 2.

Sjukpenning enligt denna paragraf utges med 75 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst delad med 365 eller, vid sjukpenningberäkning enligt 10 a §, med motsvarande arbetstidsfaktor även för dag som avses i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1.

9 a §⁷

En kvinna som önskar erhålla havandeskapspenning skall göra ansökan därom. Den allmänna försäkringskassan får påfordra att kvinnan till stöd

⁶ Senaste lydelse 1992:1702.

⁷ Senaste lydelse 1992:1702.

för sin rätt till havandeskapspenning inger utlåtande av sin arbetsgivare samt läkarutlåtande.

I beslutet om havandeskapspenning skall anges under vilken tid ersättning kan utges.

Nuvarande lydelse
Vad i lag eller annan författning föreskrivs om sjukpenning gäller i fråga om havandeskapspenning med undantag av bestämmelserna om ersättning för merutgifter i 7 a § och om karenstid i 11 §. Vidare skall havandeskapspenningen, med avvikelse från vad som anges i 4 § första stycket och 10 a §, utges med 65 procent även för den första dagen. Havandeskapspenning utges inte i den mån kvinnan för samma tid uppbär sjukpenning eller sjuklön eller annan ersättning enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

10 a §⁸

Om den försäkrades sjukpenning i fall som avses i 10 § svarar mot sjukpenninggrundande inkomst av enbart anställning, gäller för dagar i sjukperioden som den försäkrade skulle ha utfört förvärvsarbete om han inte hade varit sjuk

1. att sjukpenning inte utges för den första dagen,
2. att hel sjukpenning för de två följande dagarna utgör 65 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och beräknas enligt andra och tredje styckena, och
3. att hel sjukpenning för tid därefter utgör 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och beräknas enligt andra och tredje styckena.

Skall sjukpenning utges för endast en dag skall till grund för beräkningen läggas det tal som erhålls när angiven procentandel av den sjukpenninggrundande inkomsten delas med årsarbetstiden. Talet avrundas till närmaste hela krontal. Det multipliceras därefter med antalet timmar av ordinarie arbetstid eller däremot svarande normal arbetstid. Produkten utgör hel sjukpenning för dagen.

Skall sjukpenning utges för mer än en dag med samma procentandel skall, vid beräkning av sjukpenning för dessa dagar, det tal som erhållits enligt andra stycket andra meningen multipliceras med det sammanlagda

Föreslagen lydelse
Vad i lag eller annan författning föreskrivs om sjukpenning gäller i fråga om havandeskapspenning med undantag av bestämmelserna om ersättning för merutgifter i 7 a § och om karenstid i 11 §. Vidare skall havandeskapspenningen, med avvikelse från vad som anges i 4 § första stycket och 10 a §, utges med 75 procent även för den första dagen. Havandeskapspenning utges inte i den mån kvinnan för samma tid uppbär sjukpenning eller sjuklön eller annan ersättning enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

Om den försäkrades sjukpenning i fall som avses i 10 § svarar mot sjukpenninggrundande inkomst av enbart anställning, gäller för dagar i sjukperioden som den försäkrade skulle ha utfört förvärvsarbete om han inte hade varit sjuk

1. att sjukpenning inte utges för den första dagen, och
2. att hel sjukpenning för de därpå följande dagarna utgör 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och beräknas enligt andra och tredje styckena.

⁸ Senaste lydelse 1992:1702.

antalet timmar av ordinarie arbetstid eller däremot svarande normal arbetstid som belöper på dagarna. Det tal som därvid erhålls delas med antalet dagar med sjukpenning. Kvoten utgör beloppet av hel sjukpenning för dag. Skall sjukpenning utges efter olika grader av nedsatt arbetsförmåga sammanläggs dock de timmar som avser samma grad för sig. Sjukpenning beräknas för varje sådan period för sig.

Om antalet timmar eller det sammanlagda antalet timmar enligt andra och

trede styckena inte uppgår till ett helt timtal skall avrundning ske till närmaste hela timtal, varvid halv timme avrundas uppåt. Sjukpenning avrundas till närmaste hela krontal.

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning till följd av bestämmelserna i första stycket 1 eller 4 § första stycket 1 för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna, utges sjukpenning för dag som avses i första stycket 1 med 65 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och beräknas enligt andra och tredje styckena.

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning till följd av bestämmelserna i första stycket 1 eller 4 § första stycket 1 för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna, utges sjukpenning för dag som avses i första stycket 1 med 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och beräknas enligt andra och tredje styckena.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket får meddela föreskrifter om schablonberäkning av ordinarie arbetstid och däremot svarande normal arbetstid.

16 §⁹

Om en arbetstagare har rätt till lön under sjukdom enligt statliga, kommunala eller landstingskommunala bestämmelser, kan regeringen föreskriva undantag helt eller delvis från bestämmelserna om rätt till sjukpenning.

I den mån sådant undantag inte har föreskrivits får arbetsgivaren i den ordning regeringen bestämmer uppbära arbetstagarens sjukpenning till den del den inte överstiger den utbetalda lönen.

En överenskommelse, som innebär att en arbetsgivare som har utgivit lön till en arbetstagare under sjukdom har rätt att uppbära dennes sjukpenning, är bindande för försäkringskassan om den har form av kollektivavtal och på arbetstagarsidan har slutits eller godkänts av en organisation som är att anse som huvudorganisation. Ett sådant kollektivavtal får en arbetsgivare som är bunden av avtalet efter överenskommelse åberopa även i fråga om arbetstagare som inte omfattas av avtalet men sysselsätts i arbete som avses i det. Regeringen får meddela föreskrifter om sjukpenningberäkning och handläggning av sjukfall för arbetstagare hos staten som omfattas av sådant avtal.

Regeringen får även meddela föreskrifter om sjukpenningberäkning för arbetstagare med statligt reglerad anställning som är anställda hos en annan arbetsgivare än staten och som omfattas av sådant kollektivavtal som anges i tredje stycket.

Har en försäkrad drabbats av sjukdom utom riket och därvid erhållit underhåll genom utrikesförvaltningens försorg får förvaltningen i den ordning regeringen bestämmer från försäkringskassan erhålla den för

⁹ Senaste lydelse 1995:508.

säkrades sjukpenning, i den mån den inte överstiger vad som har utgivits i underhåll.

Sjukpenning som betalas ut enligt denna paragraf till en arbetsgivare skall minskas med skattepliktiga förmåner i form av lön, bil, bostad och helt fri kost under sjukdom som arbetsgivaren utger till arbetstagaren för samma tid som

Sjukpenning som betalas ut enligt denna paragraf till en arbetsgivare skall minskas med skattepliktiga förmåner i form av lön, bil, bostad och helt fri kost under sjukdom som arbetsgivaren utger till arbetstagaren för samma tid som sjuk-

sjukpenningen avser, dock endast med den del av förmånerna under sjukdom som överstiger motsvarande förmåner i arbetet med 75 procent när sjukpenning utges med den procentandel som anges i 4 § första stycket 2, med 90 procent när sjukpenning utges från och med den fjärde till och med den nittionde dagen i sjukperioden med den procentandel som anges i 4 § första stycket 3, med 80 procent när sjukpenning utges från och med den nittioförsta till och med den trehundra- och sextiofemte dagen i sjukperioden med den procentandel som anges i 4 § första stycket 3 och med 70 procent för tid därefter när sjukpenning utges med den procentandel som anges i 4 § första stycket 4. Härvid har bestämmelserna i 4 a § andra och tredje styckena motsvarande tillämpning.

penningen avser, dock endast med den del av förmånerna under sjukdom som överstiger 85 procent av motsvarande förmåner i arbete när sjukpenning utges från och med den andra till och med den nittionde dagen och 75 procent av förmånerna i arbete för tid därefter. Härvid har bestämmelserna i 4 a § andra och tredje styckena motsvarande tillämpning.

4 kap.
6 §¹⁰

Hel föräldrapenning utgör lägst 60 kronor om dagen (garantinivå).

Föräldrapenning för de första 180 dagarna utges med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, om föräldern under minst 240 dagar i följd före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför har varit försäkrad för en sjukpenning över garantinivån och skulle ha varit det om försäkringskassan känt till samtliga förhållanden.

Utöver vad som anges i andra stycket utges föräldrapenning för 180 dagar med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, och 90 dagar med belopp enligt garantinivån.

Vid flerbarnsbörd utges föräldrapenning enligt 3 § andra stycket för 90 dagar med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, och 90 dagar med belopp enligt garantinivån.

När föräldrapenning enligt andra – fjärde styckena skall utges med När föräldrapenning enligt andra – fjärde styckena skall utges med

¹⁰ Senaste lydelse 1994:1568.

belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, skall beräkningen ske enligt 3 kap. med undantag av 5 § fjärde – sjunde styckena samt 10 a och 10 b §§. Därvid skall dock föräldrapenning för dag beräknas efter 90 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365,

a) för föräldrar som gemensamt har vårdnaden om ett barn eller, vid flerbarnsbörd, barnen, för de första

belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, skall beräkningen ske enligt 3 kap. med undantag av 5 § fjärde – sjunde styckena samt 10 a och 10 b §§. Därvid skall dock föräldrapenning för dag beräknas efter 85 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365,

a) för föräldrar som gemensamt har vårdnaden om ett barn eller, vid

30 dagarna för vardera föräldern,
Nyordning
b) för en förälder som ensam har
vårdnaden om ett barn eller, vid
flerbarnsbörd, barnen, för de första
60 dagarna, eller
c) om den andra föräldern på
grund av sjukdom eller handikapp
varaktigt saknar förmåga att vårda
ett barn eller, vid flerbarnsbörd,
barnen, för de första 60 dagarna.
Föräldrapenning för tid därutöver
skall för dag beräknas efter 80 pro-
cent av den fastställda sjukpen-
ninggrundande inkomsten, delad
med 365.

flerbarnsbörd, barnen, för de första
Föreslagna lydelse
30 dagarna för vardera föräldern,
b) för en förälder som ensam har
vårdnaden om ett barn eller, vid
flerbarnsbörd, barnen, för de första
60 dagarna, eller
c) om den andra föräldern på
grund av sjukdom eller handikapp
varaktigt saknar förmåga att vårda
ett barn eller, vid flerbarnsbörd,
barnen, för de första 60 dagarna.
Föräldrapenning för tid därutöver
skall för dag beräknas efter 75 pro-
cent av den fastställda sjukpenning-
grundande inkomsten, delad med
365.

Utan hinder av vad som föreskrivs i andra – fjärde styckena skall, om föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst har sänkts enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5, föräldrapenningen till dess barnet fyller två år beräknas lägst på grundval av den sjukpenninggrundande inkomst som gällde innan sänkningen skedde eller den högre inkomst som löneutvecklingen inom yrkesområdet därefter föranleder, om föräldern avstår från förvärsarbete för vård av barn. Är kvinnan gravid på nytt innan barnet uppnått ett år och nio månaders ålder, skall föräldrapenningen även fortsättningsvis beräknas på motsvarande sätt. Detsamma gäller vid adoption av barn som sker inom två år och sex månader efter det att det föregående barnet fötts eller adopterats.

11 §¹¹

Tillfällig föräldrapenning kan utges för vård av ett barn som fyllt tolv men inte sexton år i de fall barnet på grund av sjukdom, psykisk utvecklingsstörning eller annat funktionshinder är i behov av särskild tillsyn eller vård.

Tillfällig föräldrapenning kan även utges för vård av ett barn som fyllt sexton men inte tjuogoett år om barnet omfattas av 1 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Om barnet efter att ha fyllt tjuogoett år går i sådan skola som avses i 5 kap. 28 § eller 6 kap. 7 § skollagen (1985:1100) kan tillfällig föräldrapenning utges till utgången av vårterminen det kalenderår då barnet fyller 23 år.

¹¹ Senaste lydelse 1993:743.

Tillfällig föräldrapenning enligt första stycket utges om föräldern behöver avstå från förvärsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket eller 10 a §. För tid under vilken annars föräldrapenning skulle ha uppburits utges dock inte tillfällig föräldrapenning annat än om barnet vårdas på sjukhus. *För vård- eller tillsynsbehov som grundat rätt till vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § utges inte heller tillfällig föräldrapenning.* Tillfällig

Tillfällig föräldrapenning enligt första stycket utges om föräldern behöver avstå från förvärsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket eller 10 a §. För tid under vilken annars föräldrapenning skulle ha uppburits utges dock inte tillfällig föräldrapenning annat än om barnet vårdas på sjukhus. Tillfällig föräldrapenning enligt andra stycket utges om föräldern behöver avstå från förvärsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket 1.

föräldrapenning enligt andra stycket utges om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket 1.

Föreslagen lydelse

Den allmänna försäkringskassan får i förväg pröva om förutsättningarna enligt första eller andra stycket föreligger. Ett sådant beslut är bindande för den tid som anges i beslutet men kan omprövas om de förhållanden som har lagts till grund för beslutet ändras.

11 b §

För vård- eller tillsynsbehov som grundat rätt till vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § utges inte tillfällig föräldrapenning.

14 §¹²

Hel tillfällig föräldrapenning utges till en förälder som avstår från förvärvsarbete. Halv eller fjärdedels tillfällig föräldrapenning utges till en förälder som arbetar högst hälften respektive högst tre fjärdedelar av den tid han skulle ha arbetat om han inte vårdat barnet. Bestämmelserna i 7 § andra stycket gäller i tillämpliga delar även i fråga om tillfällig föräldrapenning.

Om inte annat följer av tredje eller fjärde stycket eller 14 a § skall till grund för beräkningen av beloppet för hel tillfällig föräldrapenning för dag läggas det tal som erhålls när 80 eller, efter det att förmånen utgetts för 14 dagar för samma barn under ett år, 90 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten av anställning delas med årsarbetstiden. Vid beräkningen tillämpas 3 kap. 10 a § andra – fjärde styckena på motsvarande sätt för den tid som förmånen avser.

Om inte annat följer av tredje eller fjärde stycket eller 14 a § skall till grund för beräkningen av beloppet för hel tillfällig föräldrapenning för dag läggas det tal som erhålls när 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten av anställning delas med årsarbetstiden. Vid beräkningen tillämpas 3 kap. 10 a § andra – fjärde styckena på motsvarande sätt för den tid som förmånen avser.

¹² Senaste lydelse 1992:1702.

Skall tillfällig föräldrapenning utges på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete beräknas hel förmån för dag efter 80 eller, efter det att förmånen utgetts för 14 dagar för samma barn under ett år, 90 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365. Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Skall tillfällig föräldrapenning utges på grundval av inkomst av annat förvärvsarbete beräknas hel förmån för dag efter 75 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365. Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Skall tillfällig föräldrapenning utges på grundval av sjukpenninggrundande inkomst av såväl anställning som annat förvärvsarbete beräknas den del av förmånen som svarar mot inkomst av anställning enligt andra stycket medan den del av förmånen som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete beräknas enligt tredje stycket.

16 kap.

Nuvarande lydelse 5 §¹³ *Föreslagen lydelse*
Ålderspension utgår från och med den månad varunder den försäkrade fyller sextiofem år eller, om han önskar att pensionen skall börja utgå tidigare eller senare, från och med den månad som angives i pensionsansökningen.

Förtidspension, handikappersättning och vårdbidrag utgår från och med den månad då rätt till förmånen inträtt. I fall som avses i 1 § andra stycket utgår dock förtidspension från och med månaden näst efter den då beslutet om pension meddelats.

Efterlevandepension utgår från och med den månad då den försäkrade avlidit eller, om han vid sin död uppbar ålderspension eller förtidspension, från och med månaden näst efter den då dödsfallet inträffat.

Inträder rätt till ålderspension eller efterlevandepension vid annan tidpunkt än som åsyftas i första och tredje styckena, utgår pensionen från och med den månad då rätten inträtt.

Pension får inte utgå för längre tid tillbaka än tre månader eller, i fråga om barnpension eller handikappersättning, två år före ansökningsmånaden.

Vid utbetalning av folkpension för förfluten tid till försäkrad, vars make uppbär folkpension, skall pensionen så minskas, att det sammanlagda beloppet för båda makarna motsvarar vad som skall utgå enligt 6 kap. 2 § eller 7 kap. 4 §.

Det belopp som först förfaller till betalning efter beslut om barnpension enligt 14 kap. 2 § skall minskas med vad som utbetalats i omställningspension enligt 14 kap. 4 § eller särskild efterlevandepension enligt 14 kap. 5 § för den tid som barnpensionsbeloppet avser utöver vad som skulle ha utgetts om beslutet om barnpension förelegat vid utbetalningen av omställningspensionen eller den särskilda efterlevandepensionen.

¹³ Senaste lydelse 1988:1537.

22 kap.
8 §¹⁴

Hel rehabiliteringspenning utgör för dag 95 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365. Rehabiliteringspenningen avrundas till närmaste hela krontal.

Hel rehabiliteringspenning utgör för dag 75 procent av den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten, delad med 365. Rehabiliteringspenningen avrundas till närmaste hela krontal.

3. I fråga om föräldrapenning för vård av barn som är fött före lagens ikraftträdande gäller fortfarande äldre föreskrifter i 4 kap. 3 § tredje och sjätte styckena samt 6 § femte stycket, såvitt gäller 4 kap. 6 § femte stycket dock endast intill utgången av år 1996. 4 kap. 3 § femte stycket tillämpas inte i fråga om föräldrapenning för vård av

3. I fråga om föräldrapenning för vård av barn som är fött före lagens ikraftträdande gäller fortfarande äldre föreskrifter i 4 kap. 3 § tredje och sjätte styckena. 4 kap. 3 § femte stycket tillämpas inte i fråga om föräldrapenning för vård av barn som är fött före lagens ikraftträdande.

Prop. 1995/96:69

barn som är fött före lagens ikraft-
trädande.

Nuvarande lydelse   *Föreslagen lydelse*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.
2. Äldre bestämmelser i 2 kap. 1 § gäller fortfarande för resor som påbörjats före ikraftträdandet.

¹⁴ Senaste lydelse 1992:1702.

2.2 Förslag till *Föreslagen lydelse*
Änvarande lydelse
Lag om ändring i lagen (1995:839) om ändring i lagen
(1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ i dess lydelse enligt lagen (1995:839) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

2 kap.
6 §

Ersättning lämnas för resekostnader i samband med öppen hälso- och sjukvård, utom sådan som ges av en specialist i allmänmedicin inom primärvården, om vården anordnas av staten, ett landsting eller en kommun som inte tillhör ett landsting, eller i samband med sjukhusvård enligt 4 §. Ersättning lämnas också för resekostnader i samband med För sjukresor och sjuktransporter lämnas ersättning enligt grunder som fastställs av regeringen.

1. tillhandahållande av hjälpmedel åt handikappad,

2. tandvård som avses i 3 §,

3. besök med anledning av sjukdom hos läkare inom studerandeorganisationernas hälsovård, för vilken statsbidrag betalas ut av högskolestyrelse,

4. konvalescentvård som lämnas i konvalescenthem som har tagits upp på förteckning som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer,

5. besök för sjukvårdande behandling som ges i omedelbart samband med insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

6. besök för sjukvårdande behandling som ges med stöd av bestämmelserna om den kommunala hälso- och sjukvården i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

7. besök för läkarvård eller annan sjukvårdande behandling som ges med stöd av lagen (1991:1136) om försöksverksamhet med kommunal primärvård.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

Ersättning för resekostnader enligt första stycket och för sjuk-

Prop. 1995/96:69

transporter utses enligt grunder
Nuvarande lydelse   *Föreslagen lydelse*
som regeringen fastställer.

2.3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom föreskrivs att 3, 6, 15, 17 och 23 §§ lagen (1991:1047) om sjuklön skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Arbetstagarens rätt till sjuklön gäller från och med den första dagen av anställningstiden. Är den avtalade anställningstiden kortare än en månad inträder dock rätten till sjuklön endast om arbetstagaren tillträtt anställningen och därefter varit anställd fjorton kalenderdagar i följd. Dag då arbetstagaren varit frånvarande utan giltigt skäl medräknas inte.

Om en arbetstagare anställs på nytt av samma arbetsgivare inom fjorton kalenderdagar från det att den föregående anställningen upphörde, skall denna oavsett avbrottet medräknas vid beräkning av kvalifikationstiden i första stycket andra meningen.

Vid beräkning av kvalifikationstiden enligt första stycket skall tidigare anställningar hos samma arbetsgivare medräknas, om tiden mellan anställningarna inte överstiger fjorton kalenderdagar.

6 §¹

För dagar i en sjuklöneperiod enligt 7 § som arbetstagaren gått miste om lön och andra anställningsförmåner till följd av nedsättningen i arbetsförmågan gäller

1. att sjuklön inte utges för den första dagen för vilken sjuklön kan utges enligt 8 § första stycket,

2. att sjuklönen för de två följande dagarna utgör 75 procent av anställningsförmånerna, och

3. att sjuklönen för tid därefter utgör 90 procent av anställningsförmånerna.

För dagar i en sjuklöneperiod enligt 7 § som arbetstagaren gått miste om lön och andra anställningsförmåner till följd av nedsättningen i arbetsförmågan gäller

1. att sjuklön inte utges för den första dagen för vilken sjuklön kan utges enligt 8 § första stycket, och

2. att sjuklönen för de därpå följande dagarna utgör 75 procent av anställningsförmånerna.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall ersättning som utges till arbetstagaren på grund av förmån av fri gruppsjukförsäkring, som åtnjuts enligt grunder som fastställs i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, anses som sjuklön från arbetsgivaren. Om arbetstagaren har mer än en anställning får varje arbetsgivare i skälig omfattning tillgodoräkna sig sådan ersättning som sjuklön.

Om arbetstagaren under de senaste tolv månaderna till följd av bestämmelserna i första stycket 1 gått miste om sjuklön från arbetsgivaren för sammanlagt tio dagar, utgör sjuklönen för dag som avses i denna punkt 75 procent av den lön och andra anställningsförmåner som arbetstagaren gått miste om till följd av nedsättningen i arbetsförmågan.

¹ Senaste lydelse 1992:1701.

Om avvikelse från vad som följer av första stycket 1 och 2 föreskrivs i 15 §.

Om avvikelse från vad som följer av första stycket 1 föreskrivs i 15 §.

15 §²

Om ett beslut enligt 13 § gäller

Om ett beslut enligt 13 § gäller

~~Nuvarande lydelse~~
för arbetsgivaren, utgör arbets-
tagarens sjuklön, med avvikelse
från vad som föreskrivs i 6 § första
stycket 1 och 2, 90 procent av den
lön och andra anställnings-
förmåner som arbetstagaren gått
miste om till följd av nedsättningen
i arbetsförmågan under sjuk-
löneperioden enligt 7 §.

Föreskriften i 6 § andra stycket skall tillämpas även i fråga om sjuklön enligt denna paragraf.

17 §³

En arbetsgivare vars sammanlagda lönekostnader under ett kalenderår inte beräknas överstiga 90 gånger det för året gällande basbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring kan försäkra sig hos den allmänna försäkringskassan för kostnader för sjuklön enligt denna lag. Vid beräkningen av de sammanlagda lönekostnaderna bortses från avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Regeringen föreskriver närmare villkor för försäkringen.

23 §

Ersättning enligt 20 § lämnas med skäligt belopp, dock med högst ett belopp som för dag utgör en trehundra-~~s~~extiofemtedel av 90 procent av en sjukpenninggrundande inkomst som uppgår till sju och en halv gånger basbeloppet.

~~Förelagda lydelse~~
för arbetsgivaren utges sjuklön till
arbetstagaren även för dag som
avses i 6 § 1.

En arbetsgivare vars sammanlagda lönekostnader under ett kalenderår inte beräknas överstiga 90 gånger det för året gällande basbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring kan försäkra sig hos den allmänna försäkringskassan för kostnader för sjuklön enligt denna lag. Vid beräkningen av de sammanlagda lönekostnaderna bortses från avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift samt från skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Ersättning enligt 20 § lämnas med skäligt belopp, dock med högst ett belopp som för dag utgör en trehundra-~~s~~extiofemtedel av 75 procent av en sjukpenninggrundande inkomst som uppgår till sju och en halv gånger basbeloppet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

² Senaste lydelse 1992:1701.

³ Senaste lydelse 1992:1701.

2.4 Förslag till Lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd

Prop. 1995/96:69

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §¹

Den som avses i 1 § första stycket 1 har rätt till särskild sjukpenning, om han under grundutbildning som är längre än 60 dagar har ådragit sig sjukdom som efter skyddstidens slut sätter ned hans förmåga att skaffa sig inkomst genom arbete med minst en fjärdedel. Detta gäller även vid sjukdom som har ådragits under utryckningsmånaden eller månaden efter denna.

Särskild sjukpenning beräknas på ersättningsunderlag som sägs i 4 kap. 10 § andra stycket lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

Hel särskild sjukpenning utgör för dag 80 procent av ersättningsunderlaget, delat med 365.	Hel särskild sjukpenning utgör för dag 75 procent av ersättningsunderlaget, delat med 365.
--	--

Om den som har rätt till särskild sjukpenning samtidigt har rätt till annan ersättning enligt denna lag, sjukpenning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring eller sjukpenning enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring, utges den särskilda sjukpenningen endast i den mån den är högre. För den period sjukpenning har beräknats med tillämpning av 3 kap. 10 – 10 b §§ lagen om allmän försäkring utges den särskilda sjukpenningen endast i den mån den är högre för sådan period.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

¹ Senaste lydelse 1994:2073.

2.5 Förslag till Lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård

Prop. 1995/96:69

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ersättning utges med belopp motsvarande vårdarens sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med de avvikelser som följer av 8 och 9 §§ *nedan*. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket nämnda lag skall dock gälla att *närståendepenningen* utges med 80 procent även för *de tre första dagarna* i ersättningsperioden.

Föreslagen lydelse

5 §¹

Ersättning utges med belopp motsvarande vårdarens sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med de avvikelser som följer av 8 och 9 §§. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket nämnda lag skall dock gälla att *närståendepenning* utges även för *den första dagen* i ersättningsperioden.

---

¹ Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

¹ Senaste lydelse 1992:1705.

2.6 Förslag till Lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare

Prop. 1995/96:69

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Smittbärrpenning utges med ett belopp som motsvarar smittbärrarens sjukpenning och sjukpenningstillägg enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, dock att smittbärrpenning med avvikelse från vad som anges i 3 kap. 4 § första stycket 1 och 2 och 10 a § första stycket 1 och 2 utges med 80 procent *även för de tre första dagarna i ersättningsperioden.*

Om smittbärraren inte är sjukpenningförsäkrad enligt lagen om allmän försäkring och inte heller skulle ha varit det om försäkringskassan känt till samtliga förhållanden, bestäms smittbärrpenningen till det belopp sjukpenningen skulle ha utgjort om den hade beräknats enligt föreskrifterna i den lagen, dock att smittbärrpenningen, med avvikelse från vad som anges i 3 kap. 4 § första stycket 1 och 2, utges med 80 procent *även för de tre första dagarna.* Smittbärrpenning enligt detta stycke beräknas alltid utan hänsyn till föreskrifterna i 3 kap. 10 – 10 b §§ nämnda lag. Som inkomst av anställning får i fall som avses nu räknas även ersättning för eget arbete från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller som är en utländsk juridisk person, när arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utomlands.

Föreslagen lydelse

4 §¹

Smittbärrpenning utges med ett belopp som motsvarar smittbärrarens sjukpenning och sjukpenningstillägg enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, dock att smittbärrpenning med avvikelse från vad som anges i 3 kap. 4 § första stycket 1 och 2 och 10 a § första stycket 1 och 2 utges med 80 procent.

Om smittbärraren inte är sjukpenningförsäkrad enligt lagen om allmän försäkring och inte heller skulle ha varit det om försäkringskassan känt till samtliga förhållanden, bestäms smittbärrpenningen till det belopp sjukpenningen skulle ha utgjort om den hade beräknats enligt föreskrifterna i den lagen, dock att smittbärrpenningen, med avvikelse från vad som anges i 3 kap. 4 § första stycket 1 och 2, utges med 80 procent. Smittbärrpenning enligt detta stycke beräknas alltid utan hänsyn till föreskrifterna i 3 kap. 10 – 10 b §§ nämnda lag. Som inkomst av anställning får i fall som avses nu räknas även ersättning för eget arbete från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller som är en utländsk juridisk person, när arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utomlands.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

¹ Senaste lydelse 1992:1706.

2.7 Förslag till

Prop. 1995/96:69

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 4 § 2 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

2 mom.² För inkomst som avses i första, andra och femte styckena i punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370), med undantag för vårdbidrag enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, skall avdrag för preliminär A-skatt göras med ledning av särskilda skattetabeller. Detta gäller också i fråga om skatteavdrag från dagpenning från arbetslöshetskassa och kontant arbetsmarknadsstöd.

De särskilda tabellerna för beräkning av skatteavdrag på ersättning som avses i första stycket första meningen skall för olika sjukpenninggrundande inkomster enligt 3 kap. lagen om allmän försäkring ange den preliminära skatt som skall tas ut på en viss ersättning uttryckt i procent av ersättningen. I tabellerna skall det finnas särskilda kolumner med procentsatser dels för ersättningar som grundas på hela den sjukpenninggrundande inkomsten, dels för ersättningar som grundas på 70, 80, 90 eller 95 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Ersättning som en allmän försäkringskassa lämnar enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön skall anses grundad på 90 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

De procenttal efter vilka skatteavdrag skall göras skall grundas på skattesatsen för en årlig inkomst motsvarande den skattskyldiges sjukpenninggrundande inkomst eller, om ersättningen grundas på 70, 80, 90 eller 95 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, den andel av den sjukpenninggrundande inkomsten som ersättningen beräknas på.

¹ Lagen omtryckt 1991:97.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1994:1978.

Om någon sjukpenninggrundande inkomst inte har fastställts för den skattskyldige, skall det underlag som utgör grund för ersättningen anses som sjukpenninggrundande inkomst när skatteavdraget bestäms.

Avdrag för preliminär A-skatt på föräldrapenning görs endast om den sjukpenninggrundande inkomsten uppgår till lägst 6 000 kronor.

De särskilda tabellerna för beräkning av skatteavdrag på ersättning som avses i första stycket första meningen skall för olika sjukpenninggrundande inkomster enligt 3 kap. lagen om allmän försäkring ange den preliminära skatt som skall tas ut på en viss ersättning uttryckt i procent av ersättningen. I tabellerna skall det finnas särskilda kolumner med procentsatser dels för ersättningar som grundas på hela den sjukpenninggrundande inkomsten, dels för ersättningar som grundas på 75, 80, 85 eller 90 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Ersättning som en allmän försäkringskassa lämnar enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön skall anses grundad på 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

De procenttal efter vilka skatteavdrag skall göras skall grundas på skattesatsen för en årlig inkomst motsvarande den skattskyldiges sjukpenninggrundande inkomst eller, om ersättningen grundas på 75, 80, 85 eller 90 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, den andel av den sjukpenninggrundande inkomsten som ersättningen beräknas på.

Prop. 1995/96:69

Skattetabellen för skatteavdrag från dagpenning från arbetslöshetskassa skall grundas på för landet genomsnittlig skattesats till kommunal inkomstskatt under beskattningsåret. Skattesatsen bestäms med tillämpning av avrundning enligt 5 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

2.8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En arbetsgivare kan försäkra sig hos den allmänna försäkringskassan för kostnader för den del av en arbetstagares semesterlön som grundar sig på frånvaro enligt 17 § semesterlagen (1977:480) om de sammanlagda lönekostnaderna under ett kalenderår inte beräknas överstiga 90 gånger det för året gällande basbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vid beräkningen bortses från avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter samt skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter rörande villkoren för försäkringen.

Föreslagen lydelse

1 §

En arbetsgivare kan försäkra sig hos den allmänna försäkringskassan för kostnader för den del av en arbetstagares semesterlön som grundar sig på frånvaro enligt 17 § semesterlagen (1977:480) om de sammanlagda lönekostnaderna under ett kalenderår inte beräknas överstiga 90 gånger det för året gällande basbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vid beräkningen bortses från avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter *och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift* samt från skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Prop. 1995/96:69

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

2.9 Förslag till Lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer

dels att 1, 5, 9 och 15 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Bostadstillägg enligt denna lag lämnas till den som är bosatt i Sverige samt uppbär

1. ålderspension, förtidspension, omställningspension, eller särskild efterlevandepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

2. hustrutillägg enligt lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension, eller

3. änkepension med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i lagen om allmän försäkring.

2. hustrutillägg enligt lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension,

3. änkepension med stöd av övergångsbestämmelserna till lagen (1988:881) om ändring i lagen om allmän försäkring, eller

4. pension enligt lagstiftningen i en stat som ingår i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bostadstillägg lämnas inte till pensionär som enbart uppbär ålderspension för tid före den månad han fyller 65 år.

Särskilt bostadstillägg kan lämnas enligt 7 § till pensionär som uppbär bostadstillägg enligt denna lag.

5 §¹

Storleken av det bostadstillägg som lämnas är beroende av pensionärens årsinkomst. Med årsinkomst avses i denna lag den inkomst, för år räknat, som någon kan antas komma att erhålla under den närmaste tiden.

Som årsinkomst räknas inte

1. allmänt barnbidrag,

2. folkpension,

3. tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller pension enligt utländsk lagstiftning till den del pensionen föranlett minskning av pensions- tillskott enligt 3 § lagen (1969:205) om pensionstillskott eller av barn- tillägg enligt 9 kap.

3. tilläggspension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del pensionen föranlett minskning av pensionstillskott enligt 3 § lagen (1969:205) om pensionstillskott eller av barn- tillägg enligt 9 kap. 1 § sista stycket lagen om allmän försäkring i

¹ Senaste lydelse 1995:512.

1 § sista stycket lagen om allmän försäkring i detta lagrumms lydelse vid utgången av år 1989,

detta lagrumms lydelse vid utgången av år 1989,

4. livränta som avses i 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring i vad den enligt samma lagrum avdragits från pension eller understöd som någon på grund av släktskap eller svågerlag kan vara föranledd att utge,

5. vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349) eller lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa,

6. studiehjälp och studiemedel enligt studiestödslagen,

7. utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning,
Nivåerande lydelse Förelaggen lydelse

8. socialbidrag,
9. bostadsbidrag enligt lagen (1993:737) om bostadsbidrag,
10. familjebidrag enligt familjebidragsförordningen (1991:1492),
11. inkomst av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostad som avses i 5 § kommunalskattelagen (1928:370),
12. ersättning som avses i lagen (1971:118) om skattefrihet för ersättning till neurosedynskadade.

Som årsinkomst skall inte heller räknas inkomst som är avsedd att vara en kostnadsersättning.

Avdrag från årsinkomsten får göras på sådant sätt som anges i 33 § 1 mom. kommunalskattelagen för kostnader som hänför sig till intäkt av tjänst i den mån sådan inkomst ingår i årsinkomsten samt för underhållsbidrag till före detta make i den utsträckning som anges i 46 § samma lag.

För den som uppbär partiell förtidspension skall vid inkomstberäkningen bortses från ett belopp som motsvarar skillnaden mellan

a) ett för den försäkrade beräknat belopp av hel förtidspension jämte däremot svarande pensionstillskott, beloppet i förekommande fall beräknat med beaktande av bestämmelserna i 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring och

b) den utgående förtidspensionen jämte pensionstillskott.

Värdet av naturaförmåner skall uppskattas efter regler som fastställs av regeringen.

Avkastning av förmögenhet skall anses utgöra fem procent av förmögenhetsvärdet för år räknat. Vid beräkning av förmögenhets avkastning skall dock denna höjas med tio procent av det belopp, varmed förmögenheten överstiger för den som är gift sextiotusen kronor, och för annan sjuttiofemtusen kronor. Vid beräkning av förmögenhet skall värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostad som avses i 5 § kommunalskattelagen inte beaktas.

I fråga om makar skall årsinkomsten för envar av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda årsinkomst. Vid tillämpning av sjunde stycket skall i sådant fall värdet av förmögenhet beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda förmögenhet.

Årsinkomsten avrundas för envar pensionsberättigad till närmast hela tiotal kronor.

5 a §

Pension enligt utländsk lagstiftning skall räknas som årsinkomst enligt 5 § första stycket endast till de delar som anges i andra stycket.

För den som uppbär folk- eller tilläggs pension skall den utländska pensionen räknas som årsinkomst till den del pensionen tillsammans med de belopp som avses i 5 § andra stycket 2 och 3, överstiger vad summan av sistnämnda belopp skulle ha varit om de beräknats efter oavkortade pensionsförmåner. För annan pensionär skall den utländska pensionen räknas som årsinkomst till den del pensionen

Nuvarande lydelse

översliger ett belopp som motsvarar oåvkortad folkpension.

9 §

Bostadstillägg skall omprövas när något förhållande som bestämmer tilläggets storlek har ändrats.

Bostadstillägg får räknas om utan föregående underrättelse i de fall den del av årsinkomsten ändras som utgörs av folkpension, pensionstillskott, tilläggspension eller en därmed jämförlig utländsk ersättning, avtalspension eller motsvarande ersättning som följer av kollektivavtal, delpension eller arbetsskadeersättning eller motsvarande ersättning.

Bostadstillägg får räknas om utan föregående underrättelse i de fall den del av årsinkomsten ändras som utgörs av folkpension, pensionstillskott, tilläggspension, pension enligt utländsk lagstiftning, avtalspension eller motsvarande ersättning som följer av kollektivavtal, delpension eller arbetsskadeersättning eller motsvarande ersättning.

Bostadstillägg får även räknas om utan föregående underrättelse när hyra för hyreslägenhet eller avgift för bostadsrättslägenhet ändras, om den bidragsberättigade har medgett det.

En ändring av bostadstillägget skall gälla från och med månaden efter den månad varunder anledning till ändring uppkommit. En ändring av bostadstillägget skall dock gälla från och med den månad under vilken de förhållanden har uppkommit som föranleder ändringen, om förhållandena avser hela den månaden.

Vid utbetalning av bostadstillägg för förfluten tid till pensionär, vars make uppburit bostadstillägg för samma tid, skall bostadstillägget minskas på sådant sätt att det sammanlagda beloppet under denna tid motsvarar de bostadstillägg som skulle ha lämnats om beslut om båda ersättningarna förelegat samtidigt.

15 §

Följande bestämmelser i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Följande bestämmelser i lagen (1962:381) om allmän försäkring

skall tillämpas på bostadstillägg enligt denna lag:

skall tillämpas på bostadstillägg enligt denna lag:

16 kap. 5 § sjätte stycket om minskning av förmån vid retroaktiv utbetalning,

16 kap. 12 § om utbetalning till annan,

17 kap. 1 § om sammanträffande av förmåner,

17 kap. 1 § om sammanträffande av förmåner,

18 kap. 2 § om tillsyn,

18 kap. 2 § om tillsyn,

20 kap. 2 a § om provisoriskt beslut,

20 kap. 2 a § om provisoriskt beslut,

20 kap. 5 § om preskription av bidrag,

20 kap. 5 § om preskription av bidrag,

20 kap. 6 § om förbud mot ut-

20 kap. 6 § om förbud mot ut-

Prop. 1995/96:69

mätning och om överlåtelse av
Nuvarande lydelse
ersättning,

20 kap. 9 § om uppgiftsskyldighet
för statliga och kommunala
myndigheter, arbetsgivare m.fl.

mätning och om överlåtelse av
Föreslagen lydelse
ersättning,

20 kap. 9 § om uppgiftsskyldighet
för statliga och kommunala
myndigheter, arbetsgivare m.fl.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996. De nya bestämmelserna i 1, 5 och 5 a §§ samt 9 § andra stycket skall tillämpas såvitt gäller bostadstillägg som avser tid från och med ikraftträdandet.

2.10 Förslag till

Prop. 1995/96:69

Lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag

dels att 2 a, 2 b och 4 a §§ skall upphöra att gälla,

dels att 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Avlider barn, för vilket allmänt barnbidrag utgår, eller inträffar annars före utgången av det kvartal då barnet fyller 16 år omständighet, på grund varav sådant bidrag inte längre skall utgå för barnet, skall bidraget dras in från och med månaden efter den då dödsfallet inträffade eller förändringen ägde rum.

Utgår allmänt barnbidrag och sker ändring i förhållande som är avgörande för rätten att uppbära bidraget skall, *med undantag för fall som avses i 7 §*, ändringen ha verkan från och med månaden efter den då ändringen ägde rum.

Utges allmänt barnbidrag och sker ändring i förhållande som är avgörande för rätten att uppbära bidraget skall ändringen ha verkan från och med månaden efter den då ändringen ägde rum.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

2. Bestämmelserna i 2 a, 2 b och 4 a §§ skall fortfarande tillämpas om rätt att uppbära flerbarnstillägg för ett barn föreligger vid upphörandet av bestämmelserna och rätten, i enlighet med dessa bestämmelser,

a) utan avbrott fortsätter att föreligga, eller

b) övergår från den ena föräldern till den andra på grund av att den förstnämnda avlidit.

¹ Lagen omtryckt 1973:449.

Senaste lydelse av

2 a § 1994:1958

2 b § 1986:379

4 a § 1983:336.

² Senaste lydelse 1986:382.

2.11 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag skall ha följande lydelse.

Prop. 1995/96:69

Nuvarande lydelse

En elev i grundskolan har rätt till förlängt barnbidrag av allmänna medel med 750 kronor i månaden från och med kvartalet efter det under vilket eleven fyllt 16 år. Detsamma gäller elever som deltar i motsvarande utbildning i same-skolan, en riksinternatskola eller en sådan fristående skola som avses i 9 kap. 1 eller 2 § skollagen (1985:1100).

Föreslagen lydelse

1 §¹

En elev i grundskolan har rätt till förlängt barnbidrag av allmänna medel med 640 kronor i månaden från och med kvartalet efter det under vilket eleven fyllt 16 år. Detsamma gäller elever som deltar i motsvarande utbildning i same-skolan, en riksinternatskola eller en sådan fristående skola som avses i 9 kap. 1 eller 2 § skollagen (1985:1100).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

¹ Senaste lydelse 1990:492.

2.12 Förslag till

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620)

Prop. 1995/96:69

Härigenom föreskrivs att lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620), som gäller till utgången av år 1995¹, skall fortsätta att gälla till utgången av år 1997.

¹ Lagens giltighetstid senast förlängd 1993:1645.

2.13 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 10 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

10 §

I kostnad för vård m.m. enligt 3 § räknas in nödvändiga utgifter för resor.

Är den skadade inte sjukförsäkrad enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har han rätt till ersättning från arbetsskadeförsäkringen för resekostnader i samband med konvalescentvård i enlighet med vad som skulle ha utgetts om 2 kap. 6 § lagen om allmän försäkring hade varit tillämplig på honom.

Är den skadade inte sjukförsäkrad enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har han rätt till ersättning från arbetsskadeförsäkringen för resekostnader i samband med konvalescentvård i enlighet med vad som skulle ha utgetts om *den* lagen hade varit tillämplig på honom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

¹ Lagen omtryckt 1993:357.

2.14 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1991:419) om
reskostnadsersättning vid sjukresor

Prop. 1995/96:69

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1991:419) om reskostnadsersättning vid sjukresor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Resekostnadsersättning enligt 1 §
beräknas enligt de grunder som
sjukvårdshuvudmannen bestämmer,
*dock med den begränsning som kan
ha föreskrivits med stöd av 2 kap. 1
§ andra stycket lagen (1962:381)
om allmän försäkring.*

Resekostnadsersättning enligt 1 §
beräknas enligt de grunder som
sjukvårdshuvudmannen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för resor som har påbörjats före ikraftträdandet.

2.15 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1995:844) om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor i dess lydelse enligt lagen (1995:844) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Landsting och kommuner som inte tillhör något landsting (sjukvårdshuvudmän) skall, i fråga om personer som omfattas av sjukförsäkringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lämna ersättning för resekostnader

1. enligt 2 kap. 6 § nämnda lag,
  2. i samband med rådgivning enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m. m.,
  3. vid resor till och från sjukhus eller läkare som föranleds av en undersökning enligt förordningen (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m. m.
1. i samband med öppen hälso- och sjukvård som anordnas av staten, ett landsting eller en kommun som inte ingår i ett landsting eller i samband med sjukhusvård enligt 2 kap. 4 § lagen om allmän försäkring,
  3. vid resor till och från sjukhus eller läkare som föranleds av en undersökning enligt förordningen (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m. m.,
  4. i samband med tillhållande av hjälpmedel åt handikappad,
  5. i samband med tandvård som avses i 2 kap. 3 § lagen om allmän försäkring,
  6. vid besök som med anledning av sjukdom görs hos läkare inom studerandeorganisationernas hälsovård, för vilken statsbidrag betalas ut av högskolestyrelse,
  7. i samband med konvalescentvård som ges i konvalescenthem som har tagits upp på förteckning som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer,
  8. vid besök för sjukvårdande behandling som ges i omedelbart samband med insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
  9. vid besök för sjukvårdande behandling som ges med stöd av bestämmelserna om den kommunala hälso- och sjukvården i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

Prop. 1995/96:69

10. vid besök för läkarvård eller annan sjukvårdande behandling som ges med stöd av lagen (1991:1136) om försöksverksamhet med kommunal primärvård.

Prop. 1995/96:69

I fråga om resekostnader enligt första stycket 2 skall ersättning lämnas även när rådgivningen bedrivs av organisationer med Socialstyrelsens tillstånd.

För resekostnader som avses i 2 kap. 6 § första stycket första meningen lagen om allmän försäkring behöver ersättning lämnas endast om vården eller behandlingen getts med anledning av sjukdom eller förlossning.

För resekostnader som avses i första stycket 1 behöver ersättning lämnas endast om vården eller behandlingen getts med anledning av sjukdom eller förlossning.

Sjukvårdshuvudmännen skall också lämna ersättning för resekostnader vid vård enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning och vid sjukgymnastik enligt lagen (1993:1652) om sjukgymnastikersättning.

2.16 Förslag till Lag om ändring i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I andra fall än som avses i 2 § skall det fastställda priset för samtidigt på grund av sjukdom förskrivna och inköpta läkemedel sättas ned med hela det belopp som överstiger 160 kronor för ett läkemedel och med hela det belopp som överstiger 60 kronor för varje ytterligare läkemedel. Nedsättningen med hela det belopp som överstiger 160 kronor skall göras på det läkemedel som har högst pris. Nedsättning skall göras endast till den del det sammanlagda priset för läkemedlen överstiger 160 kronor med tillägg av 60 kronor för varje läkemedel utöver det första. Om en förskrivning är avsedd att expedieras mer än en gång, gäller nedsättningen köpesumman vid varje avsett expeditionstillfälle. Vid beräkning av prisnedsättningen beaktas inte den avgift som kan ha uttagits för expedition av telefonförskrivna läkemedel.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas även när skyddsläkemedel i annat fall än som avses i 2 § andra stycket förskrivs till havande eller ammande kvinna eller till barn.

Med det fastställda priset enligt första stycket avses ett pris som har fastställts av Riksförsäkringsverket. Om ett pris inte har fastställts på ett läkemedel i denna ordning omfattas läkemedlet inte av prisnedsättning.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter

1. om vilka receptfria läkemedel som omfattas av prisnedsättningen, och
2. om undantag från prisnedsättningen för ett visst receptbelagt läkemedel eller en viss grupp av sådana läkemedel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

¹ Senaste lydelse 1995:847.

Föreslagen lydelse

3 §¹

I andra fall än som avses i 2 § skall det fastställda priset för samtidigt på grund av sjukdom förskrivna och inköpta läkemedel sättas ned med hela det belopp som överstiger 160 kronor för ett läkemedel och med hela det belopp som överstiger 60 kronor för varje ytterligare läkemedel. Nedsättningen med hela det belopp som överstiger 160 kronor skall göras på det läkemedel som har högst pris. Nedsättning skall göras endast till den del det sammanlagda priset för läkemedlen överstiger 160 kronor med tillägg av *det fastställda priset, dock högst 60 kronor, för varje läkemedel utöver det första*. Om en förskrivning är avsedd att expedieras mer än en gång, gäller nedsättningen köpesumman vid varje avsett expeditionstillfälle. Vid beräkning av prisnedsättningen beaktas inte den avgift som kan ha uttagits för expedition av telefonförskrivna läkemedel.

2.17 Förslag till
Lag om ändring i reglementet (1961:265) angående
förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder

Härigenom föreskrivs i fråga om reglementet (1961:265) angående
förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder

dels att 12 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 och 8 – 10 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i reglementet skall införas en ny paragraf, 11 §, av följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Arbetskadefonden, särskilda
yrkesskadefonden, fonden för fri-
villig yrkesskadeförsäkring, del-
pensionsfonden samt fonden för
den frivilliga pensionsförsäkringen
skall på sätt nedan föreskrivs för-
valtas av fondfullmäktige.

Under fondfullmäktiges förvalt-
ning stående fond skall förvaltas på
sådan sätt att den blir till största
möjliga gagn för den försäkring,
för vars räkning fonden tillkommit.

Fondfullmäktige får placera
fondmedel

1. i obligationer utfärdade av
staten, kommun eller därmed jäm-
förlig samfällighet, Sveriges all-
männa hypoteksbank, Konunga-
riket Sveriges statshypotekskassa,
Svenska bostadskreditkassan,
Svenska skeppshypotekskassan eller
Skeppsfartens sekundärlånekassa
eller av kreditmarknadsbolag;

¹ Senaste lydelse 1982:1093.

² Senaste lydelse 1992:1622.

2. i obligationer garanterade av
staten, kommun eller därmed jäm-
förlig samfällighet;

3. i obligationer och andra för
den allmänna rörelsen avsedda

Föreslagen lydelse

1 §¹

Fonder som står under Riksför-
säkringsverkets förvaltning skall för
verkets räkning förvaltas av
fullmäktige för förvaltningen av
Riksförsäkringsverkets fonder
(fondfullmäktige), i enlighet med
bestämmelserna i detta reglemente.
Om det för någon sådan fond finns
särskilda föreskrifter om för-
valtningen som avviker från regle-
mentets bestämmelser gäller dock
de föreskrifterna.

8 §

Fondfullmäktige skall förvalta
fondernas medel på sådant sätt att
medlen blir till största möjliga nytta
för de försäkringar för vilkas
räkning fonderna tillkommit.
Fondmedlen skall placeras så att
kraven på långsiktigt hög avkast-
ning, tillfredsställande betalnings-
beredskap och riskspridning samt
betryggande säkerhet tillgodoses.

9 §²

Fondfullmäktige får placera
fondmedel

1. i skuldförbindelser med låg
kreditrisk, och

2. i andra skuldförbindelser ut-
färdade av svenska aktiebolag eller
ekonomiska föreningar, till belopp
som för varje fond motsvarar högst
fem procent av det totala

marknadsvärdet av fondens tillgångar. Prop. 1995/96:69

förskrivningar som offentlig utbjudits av svenskt bankaktiebolag eller Nordiska investeringsbanken;

4. i andra skuldförbindelser utfärdade av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, Riksbanken, bankaktiebolag, sparbank, central föreningsbank eller annan kreditinrättning, som regeringen godkänner, eller av bolag, förening eller stiftelse, i vilken staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet äger ett bestämmande inflytande, såvida staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet iklätt sig borgen för förbindelserna;

5. i skuldförbindelser, för vilka fond äger säkerhet genom in-teckning i fast egendom eller tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde; dock skall åbyggnad, för att in-teckning i fastigheten eller tomträtten må godkännas, vara brandförsäkrad i försäkringsbolag, som avses i lagen om försäkringsrörelse, eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket; samt

6. i sådana andra värdehandlingar, vilka regeringen i särskilt fall efter framställning av fondfullmäktige prövar erbjuda fullgod säkerhet.

Fondmedel tillhörande arbets-skadefonden må därjämte placeras

7. i skuldförbindelser utfärdade av företag, som har till syfte att befordra folkhälsan eller att medverka till att förhindra nedsättning av arbetsförmågan eller till att förbättra sådan förmåga och som enligt fondfullmäktiges prövning anses erbjuda godtagbar säkerhet; samt

8. med regeringens medgivande i fastigheter, som förvärvas för så-

dant ändamål, som under 7 omförmäles.

Placeras medel ur arbetsskadefonden i skuldförbindelse utfärdad av företag som avses i andra stycket 7 må utlåningen ske mot

lägre ränta än som eljest skulle ha kunnat betingas.

Prop. 1995/96:69

Fondmedel får inte placeras i skuldförbindelser utställda i utländsk valuta, i konvertibla skuldebrev eller i skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning.

Fondfullmäktige får handla med optioner och terminer eller andra likartade finansiella instrument för att effektivisera förvaltningen av fondernas tillgångar eller för att skydda fondernas tillgångar mot kursförluster eller andra risker.

Om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap eller för att tillgodose kravet på ändamålsenlig förvaltning får fondmedlen placeras hos Riksbanken, annan bank eller postgirot.

10 §

Till skyddande av fordran må fondfullmäktige å offentlig auktion eller fondbörs inköpa egendom, som är för fordringen utmätt eller pantsatt, så ock såsom betalning för fordran övertaga för fordringen pantsatt eller annan egendom, såvida det är uppenbart att fond eljest skulle lida avsevärd förlust. Egendom som sålunda förvärvats skall åter avyttras, så snart lämpligen kan ske och senast då avyttring kan äga rum utan förlust.

Om det är uppenbart att en fond annars skulle lida en avsevärd förlust får fondfullmäktige skydda en fordran genom att på offentlig auktion eller på en börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad köpa in egendom som är utmätt eller pantsatt för fordringen eller överta egendom som betalning för fordringen. Egendom som förvärvats på detta sätt skall avyttras så snart det är lämpligt och senast då det kan ske utan förlust.

Fondfullmäktige får anta ackord vid betalningsinställelse eller konkurs.

11 §

För varje räkenskapsår skall fondfullmäktige upprätta en årsredovisning. Den skall innefatta förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. De externa revisorer som granskar Riksförsäkringsverkets årsredovisning skall även granska fondfullmäktiges särskilda årsredovisning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996. I fråga om placeringar av fondmedel som har gjorts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

2.18 Förslag till

Prop. 1995/96:69

Lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 och 4 §§ och 3 kap. 1 § lagen (1981:691) om socialavgifter¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En arbetsgivare skall på det avgiftsunderlag som anges i 3 – 5 §§ för varje år betala

1. sjukförsäkringsavgift med 6,23 procent,
2. folkpensionsavgift med 5,86 procent,
3. tilläggspensionsavgift med 13,00 procent,
4. delpensionsavgift med 0,20 procent,
5. arbetsskadeavgift med 1,38 procent,
6. arbetsmarknadsavgift med 4,32 procent,
7. arbetarskyddsavgift med 0,17 procent,
8. lönegarantiavgift med 0,20 procent.

Arbetsgivare som avses i 1 kap. 2 § andra stycket skall dock beträffande ersättning som avses i 11 kap. 2 § första stycket m och femte stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring betala endast tilläggspensionsavgift.

Föreslagen lydelse

2 kap.
1 §²

En arbetsgivare skall på det avgiftsunderlag som anges i 3 – 5 §§ för varje år betala

1. sjukförsäkringsavgift med 5,28 procent,
2. folkpensionsavgift med 5,86 procent,
3. tilläggspensionsavgift med 13,00 procent,
4. delpensionsavgift med 0,20 procent,
5. arbetsskadeavgift med 1,38 procent,
6. arbetsmarknadsavgift med 5,42 procent,
7. arbetarskyddsavgift med 0,17 procent,
8. lönegarantiavgift med 0,25 procent.

4 §³

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från

1. ersättning till en och samme arbetstagare om den under året inte uppgått till 1 000 kronor,
2. ersättning till arbetstagare som vid årets ingång fyllt 65 år,
3. ersättning till arbetstagare vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 §, 4 kap. 18 § eller 22 kap. 12 § lagen (1962:381) om allmän försäkring,
4. ersättning för vilken skall betalas särskild inkomstskatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,
5. ersättning som en arbetsgivare utgett till barn för arbete som utförts i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för ersättningen inte får göras vid inkomsttaxeringen,

¹ Lagen omtryckt 1989:633.

² Senaste lydelse 1995:899.

³ Senaste lydelse 1994:1732.

6. ersättning till den del denna motsvarar kostnader i arbetet som arbetstagare haft att täcka med ersättningen,

8. ersättning för arbete som har utförts utomlands, till den del denna inte räknas som lön enligt 11 kap. 2 § första stycket lagen om allmän försäkring,

9. ersättning för skiljemannauppdrag i fall där parterna i skiljeförfarandet är av utländsk nationalitet, *Nuvarande lydelse* *Förelagden lydelse*

10. ersättning som på grund av bestämmelserna i 5 § lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt,

11. ersättning som avses i 3 kap. 2 a § lagen om allmän försäkring,

12. intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunal-skattelagen (1928:370),

13. sådan ersättning som enligt 1 § första stycket 2 – 6 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt,

14. ersättning till en och samme idrottsutövare från en sådan ideell förening som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte uppgått till ett halvt basbelopp enligt lagen om allmän försäkring,

15. före utgången av år 1992 utbetalade ersättningar från en vinstandelsstiftelse, som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring, till den del de inte utgör ersättning för arbete för stiftelsens räkning,

16. sådan ersättning från en vinstandelsstiftelse från vilken enligt de fyra sista meningarna i 3 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring skall bortses vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst,

17. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av juni 1993 om ersättningen avser tid därefter och utgår på grund av ansvarighetsförsäkring vilken åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer,

18. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan anmälts till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993 och ersättningen utgår på grund av sådan ansvarighetsförsäkring som anges i 17.

18. ersättning för arbetsskada som inträffat före utgången av år 1992 om skadan anmälts till allmän försäkringskassa efter utgången av juni 1993 och ersättningen utgår på grund av sådan ansvarighetsförsäkring som anges i 17,

19. ersättning enligt 11 kap. 2 § första stycket a – l, n, p och r lagen om allmän försäkring.

Bestämmelsen i första stycket 6 är tillämplig endast om kostnaderna kan beräknas uppgå till minst 10 procent av arbetstagarens ersättning från arbetsgivaren under utgiftsåret. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får fastställa schablon för beräkning av arbetstagares kostnader i viss verksamhet. Schablonen skall avse bestämda yrkesgrupper och grundas på de genomsnittliga kostnaderna inom respektive grupp.

Bestämmelserna i första stycket 17 och 18 gäller endast ersättning som inte avser de första 180 dagarna efter skadetillfället och som för en och samme arbetstagare beräknas på lönedelar som inte överstiger sju och en halv gånger basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

I fråga om inkomst från fåmansföretag och fåmansägt handelsbolag skall föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunal-skattelagen (1928:370) tillämpas vid bestämmande av avgiftsunderlaget.

3 kap.
1 §⁴

1 § En försäkrad som avses i 1 kap. 2 § skall på det avgiftsunder-

1 § En försäkrad som avses i 1 kap. 2 § skall på det avgiftsunder-

lag som anges i 3–5 §§ för varje år
Närvarande lydelse
betala

1. sjukförsäkringsavgift med 6,92 procent,
2. folkpensionsavgift med 6,03 procent,
3. tilläggsavgift med 13,00 procent,
4. delpensionsavgift med 0,20 procent,
5. arbetsskadeavgift med 1,40 procent,
6. arbetsmarknadsavgift med 2,20 procent.

lag som anges i 3–5 §§ för varje år
Föreslagen lydelse
betala

1. sjukförsäkringsavgift med 5,82 procent,
2. folkpensionsavgift med 6,03 procent,
3. tilläggsavgift med 13,00 procent,
4. delpensionsavgift med 0,20 procent,
5. arbetsskadeavgift med 1,40 procent,
6. arbetsmarknadsavgift med 3,30 procent.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och tillämpas i fråga om arbetsgivaravgifter på avgiftspliktig ersättning som betalas ut från och med samma dag och i fråga om egenavgifter på avgifter som beräknas på grundval av 1997 års taxering.

⁴ Senaste lydelse 1995:514.

2.19 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmänna
egenavgifter

Prop. 1995/96:69

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Den som uppbär sådan inkomst som avses i 3 § skall på avgiftsunderlaget för varje år betala allmänna egenavgifter i form av

1. pensionsavgift med 1 procent,
2. sjukförsäkringsavgift med 2,95

procent.

Den som uppbär sådan inkomst som avses i 3 § skall på avgiftsunderlaget för varje år betala allmänna egenavgifter i form av

1. pensionsavgift med 1 procent,
2. sjukförsäkringsavgift med 3,95

procent.

Avgifterna avrundas var för sig till närmast hela hundratal kronor. Avgift som slutar på 50 kronor avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996. De nya bestämmelserna tillämpas på skattepliktig ersättning som uppbärs från och med den dagen. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1995 skall därvid, om den skattskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1995 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

¹ Senaste lydelse 1994:1956.

3 Ärendet och dess beredning

Prop. 1995/96:69

I detta lagstiftningsärende tar regeringen upp skilda frågor på socialförsäkringens område, samt enstaka andra frågor på det sociala området.

I budgetpropositionen (prop. 1994/95:100) föreslog regeringen att en enhetlig ersättningsnivå om 75 % av förmånsgrundande inkomst skulle införas i sjukersättningssystemen och i föräldraförsäkringen fr.o.m. den 1 januari 1997. Samtidigt som förslaget ingick i besparingsprogrammet, var det ett ställningstagande för att en allmän ohälsöförsäkring också i fortsättningen skall stå för merparten av försäkringsskyddet vid inkomstbortfall orsakat av sjukdom och skada. Som ett led i strävandena att skapa en både rättvis och effektiv försäkring föreslog regeringen i budgetpropositionen att den enhetliga ersättningen skulle utges från den första dagen, dvs. att karensdagen skulle avskaffas. Det ingick också i regeringens förslag att den mer precisa utformningen av försäkringsskyddet vid ohälsa skulle utredas vidare av Sjuk- och arbetsskadeberedningen (S 1993:07).

Med hänsyn till fortsatt osäkerhet i det ekonomiska och statsfinansiella läget ansåg emellertid regeringen i 1995 års kompletteringsproposition (1994/95:150) det motiverat att precisera ett mer långtgående förslag. I syfte att minska kostnaderna för försäkringarna och samtidigt ge ett försvarligt skydd mot inkomstbortfall föreslog regeringen därför att det redan fr.o.m. den 1 januari 1996 borde införas en enhetlig ersättningsnivå om 75 % av den förmånsgrundande inkomsten i sjuk- och föräldraförsäkringarna. Vidare föreslogs att denna nivå också borde införas i sjuklönesystemet. Med anledning av det ansträngda budgetläget gjorde regeringen även den bedömningen att karensdagen skulle bibehållas i sjukförsäkringen och sjuklönesystemet. Riksdagen beslutade i enlighet med kompletteringspropositionen (bet. 1994/95:FiU20, rskr. 1994/95:448). I nya direktiv (S 1995:54) fick Sjuk- och arbetsskadeberedningen den 20 april 1995 i uppdrag att bl.a. lämna förslag till ersättningsregler i den allmänna ohälsöförsäkringen respektive sjuklönelagen med utgångspunkt från att ersättningsnivån vid kort eller medellång frånvaro skall uppgå till 75 % av förmånsgrundande inkomst och att det skall finnas en karensdag i försäkringen. Beredningen har därefter ändrat sin beteckning till Sjuk- och arbetsskadekommittén.

I budgetpropositionen (prop. 1994/95:100) aviserade regeringen förslag till ändring av reglerna för folkpension för gifta. Förslagen härom överlämnades till riksdagen i februari 1995 (prop. 1994/95:147). Socialförsäkringsutskottet har i samband med behandlingen av förslagen uppmärksammat att vissa ändringar erfordras till följd av detta (bet. 1994/95:SfU10). Regeringen lägger här fram förslag till nödvändiga följdändringar.

Riksförsäkringsverket har i en skrivelse till regeringen uppmärksammat vissa konsekvenser för rätten till bostadstillägg med anledning bl.a. av ikraftträdandet av den nya nordiska konventionen om social trygghet fr.o.m. den 1 januari 1994. Detta motiverar ändringar i reglerna för bostadstillägg till pensionärer. Det föreslås att personkretsen för bostadstillägg utvidgas och att inkomstberäkningen förändras för pensionärer med utländsk pension.

Socialförsäkringsutskottet uttalade i ett av riksdagen godkänt betänkande

att det var angeläget att utreda frågan om i vilken omfattning de olika förmånerna vid graviditet utnyttjades, samt att det förelåg ett behov av ett fördjupat underlag för att få sjukskrivningsorsakerna under senare delen av graviditeten m.m. belysta (bet. 1992/93:SfU2, rskr. 1992/93:10). Regeringen har med anledning av detta gett Riksförsäkringsverket ett uppdrag med denna innebörd. Riksförsäkringsverket redovisade till regeringen i februari 1995 med anledning av uppdraget en rapport "Gravida kvinnors sjukskrivning samt uttag av havandeskapspenning, sjukpenning och föräldrapenning under de sista sextio dagarna av graviditeten" (RFV ANSER 1995:5). I denna proposition redovisas sammanfattningsvis innehållet i rapporten från Riksförsäkringsverket samt regeringens bedömning.

Inom barnbidragsområdet föreslås, i enlighet med riksdagens uttalande, att flerbarnstilläggen på sikt avskaffas genom att inga nya flerbarnstillägg beviljas efter utgången av år 1995. Samtidigt föreslås att nivån på det förlängda barnbidraget anpassas till den redan beslutade sänkningen av det allmänna barnbidraget (bet. 1994/95:SoU15, rskr. 1994/95:294).

Med anledning av att betänkandet från Socialtjänstkommittén (SOU 1994:139) Ny socialtjänstlag efter remissbehandling för närvarande bereds inom regeringskansliet, föreslås att lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsgivning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen förlängs att gälla t.o.m. utgången av år 1997. Förslaget innebär att försöksverksamheten med kommunal tillståndsprövning för att bedriva enskild förskole- eller fritidsverksamhet förlängs.

Samordningsregler mellan tillfällig föräldrapenning och vårdbidrag gäller i dag bara barn som har fyllt tolv år. Riksförsäkringsverket har i en rapport till regeringen, "Översyn av reglerna för vårdbidrag samt tillfällig föräldrapenning. Redovisning av stödformer från 16 år." (RFV ANSER 1995:11), föreslagit att ändringar bör göras för att klarlägga att dubbla ersättningar inte kan utges för samma vårdbehov för barn som är yngre än tolv år. I denna proposition föreslås ändringar i reglerna med denna innebörd.

I kompletteringspropositionen (prop. 1994/95:150) föreslogs att ett generellt statsbidrag till landsting och kommuner skulle införas fr.o.m. år 1996. Samtidigt skulle det statliga utjämningsbidraget till kommuner och skatteutjämningsbidraget till landsting avskaffas. Därvid föreslogs även att den schabloniserade ersättningen från sjukförsäkringen till sjukvårdshuvudmännen för sjukresor skulle avskaffas och att medlen i stället skulle tillföras genom nämnda nya statsbidrag. Riksdagen godkände förslaget och beslutade att anslaget B 2 skulle reduceras i motsvarande mån (bet. 1994/95:FiU20, rskr. 1994/95:448). Mot denna bakgrund läggs i denna proposition fram förslag om erforderliga lagändringar.

I budgetpropositionen (prop. 1995/96:100) redovisade regeringen sin avsikt att fullfölja arbetet med att reformera ersättningsystemet för vuxentandvården. En proposition härom kommer senare i höst att föreläggas riksdagen med inriktning att en reformerad tandvårdsförsäkring skall kunna träda i kraft tidigast den 1 juli 1996. Som ett led i arbetet med denna reformering har det – efter riksdagens medgivande – sedan hösten 1991

bedrivits försöksverksamheter i syfte att pröva alternativa ersättningssystem vid tre folktandvårdskliniker med fast försäkringsersättning. Försöksperioden löper ut vid utgången av detta år. Med hänsyn till tidpunkten för reformens ikraftträdande och det angelägna i att försöksperioden från utvärderingssynpunkt blir så lång som möjligt föreslås att försöksverksamheterna får bedrivas längst till utgången av år 1996.

Kompletteringspropositionen (prop. 1994/95:150) innehöll också förslag om en höjning av den enskildes avgift för inköp av prisnedsatta läkemedel till högst 160 kronor och till 60 kronor för varje ytterligare samtidigt inköpt sådant läkemedel. Tolkningen av utfärdade lagbestämmelser har i vissa fall medfört att enskilda vid samtidigt inköp av två eller flera läkemedel fått en kostnad för det tillkommande läkemedlet/läkemedlen som överstigit apotekets faktiska försäljningspris på läkemedlet. Regeringen föreslår därför för att undanröja den effekt som uppstått vid tillämpningen en ändring i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader m.m.

Riksförsäkringsverket, som är central förvaltningsmyndighet inom socialförsäkringen, förvaltar vissa fonder. Det föreslås att placeringsreglerna för fondmedlen moderniseras med anledning av utvecklingen på penningmarknaden. Vidare föreslås regler om krav på särskild årsredovisning för fondförvaltningen. Till grund för de föreslagna ändringarna ligger en skrivelse den 27 augusti 1992 från Riksförsäkringsverket. Synpunkter på skrivelsen har inhämtats från Riksrevisionsverket och Finansinspektionen.

Riksdagen beslutade i samband med behandlingen av regeringens proposition 1994/95:25 Vissa ekonomisk-politiska åtgärder, m.m. att en avgiftsväxling mellan sjukförsäkringsavgiften och arbetsmarknadsavgiften avseende uttaget av arbetsgivaravgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, SAL, skulle genomföras med början av år 1995 fram till och med år 1998 (bet. 1994/95:FiU1, rskr. 1994/95:145). Som skäl för växlingen anfördes att ökade inbetalningar till arbetsmarknadsfonden var nödvändiga för att täcka det stora underskott som uppstått i samband med den höga arbetslösheten. Sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare sänktes därvid från 8,43 % till 6,23 % och arbetsmarknadsavgiften för arbetsgivare höjdes i motsvarande grad från 2,12 % till 4,32 %. Det samlade uttaget av arbetsgivaravgifterna påverkades därför inte av denna avgiftsväxling. Samtidigt beslutade riksdagen att den allmänna egenavgiften till sjukförsäkringen successivt skulle höjas med 1 procentenhet per år fram till 1998 med början år 1996. Regeringen anförde i detta sammanhang att motsvarande avgiftsväxling av socialavgifterna skulle genomföras för dem som betalar egenavgift för inkomst av annat förvärsarbete. Egenavgift i form av arbetsmarknadsavgift enligt SAL infördes först fr.o.m. den 1 juli 1995 (prop. 1994/95:197, bet. 1994/95:SfU:17, rskr. 1994/95:145). Från denna tidpunkt genomfördes en motsvarande avgiftsväxling mellan sjukförsäkringsavgiften och arbetsmarknadsavgiften för dem som betalar egenavgift enligt SAL för inkomster av annat förvärsarbete.

Riksdagen beslutade i samband med behandlingen av regeringens kompletteringsproposition att den kostnadsbesparing som uppkommer för arbetsgivarna med anledning av sänkningen av ersättningen till 75 % av den

förmånsgrundande inkomsten under fjärde till fjortonde dagen i en sjuklöneperiod skall neutraliseras (prop. 1994/95:150, bet. 1994/95:FiU20, rskr. 1994/95:448). Regeringen lägger i denna proposition fram förslag med denna innebörd.

Den 1 juli 1995 infördes nya regler när det gäller statliga arbetsgivares skyldighet att betala arbetsgivaravgifter. Fr.o.m. denna tidpunkt är skattemyndigheterna handläggare av de arbetsgivaravgifter staten skall betala. På grund härav har vissa oklarheter uppstått vad gäller omfattningen av statens skyldighet att betala arbetsgivaravgifter. Regeringen föreslår ett klarläggande vad gäller denna skyldighet. Det nu föreslagna klarläggandet har beretts i samråd med Riksskatteverket.

Lagrådet

Lagförslagen avseende lagen (1981:691) om socialavgifter och lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter får anses vara av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från Lagrådet har därför inte inhämtats.

4 En enhetlig ersättningsnivå inom sjukförsäkringen, m.m.

4.1 Sjuk- och rehabiliteringsersättning

Regeringens förslag: Lagen (1962:381) om allmän försäkring och lagen (1991:1047) om sjuklön ändras med anledning av riksdagens tidigare i år fattade principbeslut om att ersättningsnivån för sjuk- och rehabiliteringspenning och sjuklön skall vara 75 % av den förmånsgrundande inkomsten.

För arbetstagare med risk för särskilt omfattande sjukfrånvaro föreslås att sjukpenningen respektive sjuklönen skall utgöra 75 % av förmånsgrundande inkomst redan från den första dagen i en sjukperiod.

De särskilda minskningsregler som finns inom sjukpenningförsäkringen bibehålls.

Skälen för regeringens förslag: För sjukpenningförsäkringen gäller sedan den 1 april 1993 att den första dagen i en sjukperiod är karensdag och att kompensationsgraden är 65 % för de därpå följande två dagarna med sjukpenning i varje period och 80 % för tid därefter t.o.m. den 365:e dagen. Sedan den 1 juli 1993 utgör ersättningen efter den trehundrasextiofemte dagen 70 %. Den som genomgår medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering kan efter ansökan beviljas sjukpenning motsvarande 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten i stället för 70 %.

Rehabiliteringspenning kan betalas ut under tid som en försäkrad deltar i arbetslivsriktad rehabiliteringsåtgärd. Sedan den 1 april 1993 är kompensationsnivån för rehabiliteringspenningen 95 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

För arbetstagare som har rätt till sjuklön från sin arbetsgivare under de

första 14 dagarna av ett sjukdomsfall gäller sedan den 1 april 1993 att den första dagen är karensdag. För de därpå följande två dagarna skall sjuklönen vara 75 % och därefter 90 % av den förmånsgrundande inkomsten de återstående dagarna av sjuklöneperioden.

Enligt lagen om sjuklön (SjLL) och lagen om allmän försäkring (AFL) är antalet karensdagar begränsat till högst tio under en tolv månadersperiod, s.k. allmänt högriskskydd. Det allmänna högriskskyddet gäller för sjuklön från varje arbetsgivare för sig eller för sjukpenning från försäkringskassan. Någon sammanläggning av karensdagar enligt SjLL och AFL sker inte. Syftet med det allmänna högriskskyddet i samband med sjukersättning är att skydda individen från ett alltför omfattande inkomstbortfall till följd av karensdagsregeln.

En återinsjuknanderegeln finns i SjLL och AFL för den som insjuknar på nytt inom fem kalenderdagar. I sådana fall räknas den nya sjukperioden som en fortsättning på den tidigare sjukperioden vad avser karensdag, ersättningsnivåer och sjukperiodens eller sjuklöneperiodens längd.

För den som under de närmast föregående 450 dagarna haft sjukperioder som omfattat sammanlagt minst 365 dagar skall kompensationsnivån vara 70 % av den sjukpenninggrundande inkomsten. Vid denna beräkning beaktas inte dagar före ett uppehåll mellan sjukperioder på mer än 30 dagar. Sammanläggning av sjukperioder skall göras till dess 30 dagar förflutit sedan en sjukperiod avslutats utan att en ny sjukperiod påbörjats.

Enligt SjLL kan en arbetstagare som är inskriven hos försäkringskassan ansöka hos kassan om att få sjuklön med 90 % av lönen redan från den första dagen i varje sjuklöneperiod och att arbetsgivaren skall få sina kostnader för sjuklön inklusive sociala avgifter ersatta av försäkringskassan, s.k. särskilt högriskskydd. Ett sådant beslut kan fattas endast om arbetstagaren lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med rätt till sjuklön under en tolv månadersperiod. En försäkrad kan enligt AFL även ansöka hos försäkringskassan om att få sjukpenning med 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten redan från den första ersättningsdagen i varje sjukperiod.

För att motverka att vissa arbetstagare via avtal tillförsäkras en högre kompensationsnivå vid sjukdom än andra grupper i samhället finns det särskilda regler i AFL om minskning av sjukpenning i vissa fall. Det gäller i de fall den försäkrade under sjukdom får lön från arbetsgivaren, eller ersättning från avtalsförsäkring, som överstiger en viss nivå.

Syftet med minskningsreglerna är att kompensationen för försäkrade vid sjukfrånvaro inte skall bli högre än 75 % av förvärvsinkomsten för de första två ersättningsdagarna som följer efter karensdagen i en sjukperiod. För tid därefter och t.o.m. den nittionde dagen är den högsta kompensationsnivån 90 %. Fr.o.m. den nittioförsta dagen och t.o.m. den trehundrasextiofemte dagen är den högsta kompensationen 80 % och därefter 70 %. Efter ansökan kan i vissa fall 80 % utges i stället för 70 %.

I enlighet med riksdagens tidigare i år fattade principbeslut, om en enhetlig ersättningsnivå, läggs i denna proposition fram förslag angående de lagändringar som krävs. Utöver lagförslag om den sänkta ersättningsnivån till 75 % av förmånsgrundande inkomst föreslår regeringen att de särskilda

minskingsreglerna bibehålls. Detta innebär att den helt övervägande delen av landets arbetstagare kommer att erhålla 85 % av den sjukpenninggrundande inkomsten fr.o.m. den femtonde dagen och t.o.m. den nittionde dagen i varje sjukdomsfall. I avvaktan på Sjuk- och arbetsskadekommitténs förslag förutsätter regeringen att det avtalsvägen inte uppkommer några principiella avvikelser från den nya ersättningsnivån i sjuklöneperioden.

Vidare innebär riksdagens beslut att de särskilda regler som gäller i samband med att ersättning skall utges med 70 % av den sjukpenninggrundande inkomsten upphör att gälla samt att det högsta belopp som kan utges i s.k. sjuklönegaranti ändras från 90 % till 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

För arbetstagare med risk för särskilt omfattande sjukfrånvaro föreslår regeringen att sjukpenning respektive sjuklön skall utges med 75 % av den förmånsgrundande inkomsten redan från den första dagen i en sjukperiod respektive sjuklöneperiod.

Med anledning av de ändrade ersättningsnivåerna föreslås ändring av de särskilda tabellerna för beräkning av skatteavdrag på vissa ersättningar i uppbördslagen (1953:272).

Av riksdagens beslut framgår vidare att den kostnadsbesparing som uppkommer för arbetsgivarna med anledning av sänkningen av sjuklönen från 90 % till 75 % av den förmånsgrundande inkomsten under fjärde till 14:e dagen i en sjuklöneperiod skall neutraliseras. För att denna kostnadsneutralitet skall uppnås behöver en höjning av sjukförsäkringsavgiften enligt lagen (1981:691) om socialavgifter göras. Regeringens förslag i denna del redovisas under avsnitt 13.1.

Prop. 1995/96:69

4.2 Föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och havandeskapspenning

Prop. 1995/96:69

Regeringens förslag: Lagen om allmän försäkring ändras med anledning av riksdagens tidigare i år fattade principbeslut om

- att ersättningsnivån för föräldrapenning skall vara 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten, avseende de dagar som ersätts med sjukpenningbelopp,
- att för den s.k. pappa- och mammamånaden utges förhöjd ersättning motsvarande 85 % av den sjukpenninggrundande inkomsten,
- att ersättningsnivån inom den tillfälliga föräldrapenningen sänks till 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten,
- att den förhöjda ersättningen från 15:e dagen i den tillfälliga föräldrapenningen slopas,
- att havandeskapspenningen utgår med 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten under hela den tid förmånen utges samt
- att de ändrade ersättningsnivåerna skall avse samtliga som får del av föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och havandeskapspenning avseende tid fr.o.m. den 1 januari 1996.

Skälen för regeringens förslag: Föräldraförsäkringen, som regleras i 4 kap. AFL, består av två huvudförmåner, föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Havandeskapspenningen regleras i 3 kap. 9 § AFL.

Föräldrapenning med anledning av barns födelse eller ett adoptivbarns ankomst utges under högst 450 dagar sammanlagt för föräldrarna. Om föräldrarna gemensamt har vårdnaden om barnet, har vardera föräldern rätt till föräldrapenning under minst 225 dagar, för barn födda före den 1 januari 1995 minst 90 av de 450 dagarna. En förälder har dock rätt att avstå från att uppbära föräldrapenning till förmån för den andre föräldern. För barn födda efter den 1 januari 1995 gäller att överlåtelse kan ske med undantag för föräldrapenning motsvarande föräldrarnas sjukpenning såvitt avser en tid om 30 dagar för varje barn, s.k. pappa- och mammamånad.

För 360 av de 450 dagarna betalas föräldrapenning med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, dock lägst 60 kr per dag, (garantinivån). Ersättningen avseende barn födda efter den 1 januari 1995 är för närvarande 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten för 300 av dagarna och de resterande dagarna ersätts med 90 % av den sjukpenninggrundande inkomsten. För barn födda före 1 januari 1995 är ersättningen för närvarande 90 % av den sjukpenninggrundande inkomsten för 360 av dagarna.

För återstående 90 dagar utges föräldrapenning med belopp enligt garantinivån.

För att åstadkomma nödvändiga besparingar, för att sanera statens finanser, och för att åstadkomma en enhetlig ersättningsnivå har riksdagen tidigare beslutat att ersättningsnivån inom föräldrapenningen skall sänkas till 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten avseende de dagar med föräldrapenning som ersätts med sjukpenningbelopp och som inte ingår i den s.k. pappa- eller mammamånaden. För pappa- och mammamånaden

skall förhöjd ersättning utges motsvarande 85 % av den sjukpenninggrundande inkomsten. De nya ersättningsnivåerna avses omfatta all föräldrapenning som avser tid fr.o.m. den 1 januari 1996.

Tillfällig föräldrapenning utges till en förälder som behöver avstå från förvärvsarbete för att vårda barn under tolv år till följd av sjukdom eller smitta hos barnet eller hos barnets ordinarie vårdare eller vid besök i samhällets förebyggande barnhälsovård. Tillfällig föräldrapenning utges vidare i samband med vårdbehov som uppkommer till följd av att barnets andra förälder besöker läkare med ett annat barn till någon av föräldrarna.

Tillfällig föräldrapenning kan också utges för vård av barn som har fyllt 12 men inte 16 år i de fall barnet på grund av sjukdom, psykisk utvecklingsstörning eller annat funktionshinder är i behov av särskild tillsyn eller vård.

Tillfällig föräldrapenning utges under högst 60 dagar per barn och år. När de 60 dagarna är uttagna kan ersättning betalas ut under ytterligare högst 60 dagar per barn och år. De ytterligare 60 dagarna kan inte utges vid ordinarie vårdares sjukdom eller smitta. Under år 1993 utgavs tillfällig föräldrapenning för vård av barn för drygt 50 % av de förmånsberättigade barnen. Antalet ersatta dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn under år 1993 var 5,5 miljoner dagar och det genomsnittliga antalet uttagna dagar för dessa barn var 8,0.

Tillfällig föräldrapenning utges även till fader som avstår från förvärvsarbete i samband med barns födelse för att närvara vid förlossningen, hjälpa till i hemmet eller vårda annat barn. Sådana s.k. pappadagar utges med högst tio dagar per barn och utges inte för tid efter 60:e dagen efter barnets hemkomst. Under år 1993 tog 79 % av de nyblivna papporna ut sådan tillfällig föräldrapenning.

Föräldrar med barn som omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade kan få ersättning för 10 kontaktdagar per barn och år. Dagarna kan tas ut från barnets födelse till dess barnet fyller 16 år. Dessa kontaktdagar kan bl.a. användas vid föräldrautbildning, invånjning i skola, daghem eller vid besök i skola eller daghem.

För att åstadkomma ytterligare besparingar, för att sanera statens finanser, har riksdagen beslutat införa en enhetlig ersättningsnivå inom den tillfälliga föräldrapenningen med 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten. Ersättningen skall också i fortsättningen utges från första dagen dock skall den förhöjda ersättningen från 15:e dagen i den tillfälliga föräldrapenningen för vård av barn slopas.

Havandeskapspenning kan utges till blivande mödrar, som under graviditetens senare del på grund av arbetets art inte kan fortsätta sitt vanliga arbete och inte kan omplaceras. Denna utges tidigast fr.o.m. den sextionde dagen före den beräknade förlossningen och längst t.o.m. den elfte dagen före denna tidpunkt. Har kvinnan blivit avstängd från sitt arbete därför att arbetsmiljön kan medföra risk för fosterskador utges ersättning fr.o.m. dagen för avstängningen.

Ersättningen vid havandeskapspenning är för närvarande 65 % av den sjukpenninggrundande inkomsten för de tre första dagarna och 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten för tiden därefter. Även för havande-

skapspenning avses ersättningsnivån vara enhetlig genom att ersättningen för samtliga dagar skall utges med 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Prop. 1995/96:69

4.3 Vissa övriga ersättningslag

Regeringens förslag: Lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd ändras i enlighet med riksdagens tidigare i år fattade principbeslut om att ersättningsnivån för bl.a. närståendepenning skall vara 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Smittbärappenning enligt lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare skall vara 80 % av den förmånsgrundande inkomsten.

Skälen för regeringens förslag: Ersättning i form av närståendepenning utges till närstående som avstår från förvärsarbete för att vårda en svårt sjuk person. Ersättningen kan fr.o.m. år 1992 utges även vid vård på sjukvårdsinrättning. Närståendepenning utges för närvarande med 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten för samtliga dagar i ersättningsperioden. Rätten till ledighet är knuten till ersättningsrätten. Fr.o.m. den 1 juli 1994 utökades antalet ersättningsdagar från 30 till högst 60 dagar för varje person som vårdas. Fr.o.m. den 1 juni 1993 kan närståendepenning även utges med högst 240 dagar för vård av en person som blivit HIV-smittad vid användning av blodprodukter inom den svenska hälso- och sjukvården.

Det statliga personskadeskyddet omfattar den som tjänstgör inom totalförsvaret eller medverkar i räddningstjänst samt den som är häktad eller intagen på kriminalvårdsanstalt, annan anstalt eller på speciella hem.

I enlighet med riksdagens tidigare i år fattade principbeslut om att ersättningsnivån för bl.a. närståendepenning skall vara 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten bör regler härom införas i lagen om ersättning och ledighet för närståendevård samt i lagen om statligt personskadeskydd.

Med en smittbärare avses enligt lagen om ersättning till smittbärare den som har eller kan antas ha en smittsam sjukdom utan att ha förlorat sin arbetsförmåga till följd av sjukdomen. Smittsamma sjukdomar indelas enligt smittskyddslagen (1988:1472) i samhällsfarliga sjukdomar och övriga smittsamma sjukdomar. Rätt till smittbärappenning föreligger för den som måste avstå från förvärsarbete på grund av beslut enligt smittskyddslagen eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda lag. Rätt till smittbärappenning föreligger även när någon självmant genomgår en läkarundersökning eller en hälsokontroll som syftar till att utröna om han är smittad av en samhällsfarlig sjukdom, en smitta, ett sår eller en annan skada som kan göra livsmedel som han hanterat otjänligt till människoföda. Under budgetåret 1994/95 uppgick kostnaden för smittbärappenning till ca 5 mkr. Med hänsyn till smittbärappenningens särskilda syfte föreslås att denna ersättning även fortsättningsvis skall motsvara 80 % av den förmånsgrundande inkomsten.

4.4 Försäkringen mot kostnader för sjuklön samt försäkringen mot vissa semesterlönekostnader

Prop. 1995/96:69

Regeringens förslag: Vid beräkningen av de sammanlagda lönekostnaderna enligt lagen om sjuklön och lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader skall bortses från avgiften enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Skälen för regeringens förslag: Lagen om sjuklön infördes den 1 januari 1992 och enligt 17 § denna lag kan arbetsgivare vars sammanlagda beräknade lönekostnader för ett kalenderår inte överstiger 90 basbelopp försäkra sig hos försäkringskassan mot kostnaden för sjuklön.

Lagen om försäkring mot vissa semesterlönekostnader infördes den 1 juli 1993 och enligt 1 § denna lag kan en arbetsgivare vars sammanlagda beräknade lönekostnader för ett kalenderår inte överstiger 90 basbelopp försäkra sig hos försäkringskassan mot vissa semesterlönekostnader.

Vid beräkningen av de sammanlagda lönekostnaderna enligt 17 § lagen om sjuklön och 1 § lagen om försäkring mot vissa semesterlönekostnader skall bortses från avgifter enligt lagen om socialavgifter och skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Riksförsäkringsverket har i rapporten "Försäkring mot kostnader för sjuklön & Försäkring mot vissa semesterlönekostnader" (RFV ANSER 1995:9) redovisat en uppföljning av försäkringskassornas handläggning av ärenden om försäkring mot kostnader för sjuklön och försäkring mot vissa semesterlönekostnader.

Riksförsäkringsverket föreslår i rapporten att den fr.o.m den 1 januari 1995 införda avgiften enligt lagen om allmän löneavgift i likhet med avgifter enligt lagen om socialavgifter och skatt enligt lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster inte skall inräknas i det löneunderlag som ligger till grund för den försäkringsavgift som arbetsgivarna skall erlägga för försäkringarna.

I likhet med vad Riksförsäkringsverket anfört föreslår regeringen att den allmänna löneavgiften inte skall ingå i beräkningen av de sammanlagda lönekostnaderna enligt 17 § lagen om sjuklön och 1 § lagen om försäkring mot vissa semesterlönekostnader.

4.5 Sjuklön vid upprepade korttidsanställningar hos samma arbetsgivare

Prop. 1995/96:69

Regeringens förslag: Vid beräkning av om rätt till sjuklön föreligger enligt lagen om sjuklön skall, när fråga är om sammanräkning av flera anställningar hos samma arbetsgivare, en arbetstagares samtliga anställningar medräknas så länge inte tiden mellan respektive anställning överstiger fjorton dagar.

Skälen för regeringens förslag: Huvudregeln för rätt till sjuklön enligt lagen om sjuklön är att arbetstagaren har anställts tills vidare eller har ett tidsbegränsat anställningsavtal som avser en månad eller längre. Enligt 3 § första stycket lagen om sjuklön inträder rätten till sjuklön, om den avtalade anställningstiden är kortare än en månad, endast om arbetstagaren tillträtt anställningen och därefter varit anställd fjorton kalenderdagar i följd. Enligt andra stycket i nämnda lagrum gäller att om en arbetstagare anställs på nytt av samma arbetsgivare inom fjorton kalenderdagar från det att den föregående anställningen upphörde, skall denna oavsett avbrottet medräknas vid beräkning av kvalifikationstiden i första stycket.

Riksförsäkringsverket har i rapporten "Effekter och resultat av sjuklöneren reformen, karensdagen och sänkta kompensationsnivåer inom sjukpenningförsäkringen" (RFV ANSER 1995:14) föreslagit ändring i sjuklönelagen när det gäller sammanräkning av korta anställningsperioder. Riksförsäkringsverket föreslår i sin rapport att samtliga anställningsperioder medräknas om tiden mellan anställningarna inte överstiger fjorton dagar.

I likhet med vad Riksförsäkringsverket anfört föreslår regeringen att vid beräkning av om rätt till sjuklön föreligger skall, när fråga är om sammanräkning av flera anställningar hos samma arbetsgivare, samtliga anställningar medräknas så länge inte tiden mellan respektive anställning överstiger fjorton dagar.

5 Pensionsfrågor

5.1 Vissa följdändringar med anledning av sänkt folkpension för gifta

Regeringens förslag: I samband med att reglerna för folkpension för gifta ändras den 1 januari 1996 skall vissa följdändringar ske avseende retroaktiv utbetalning av folkpension resp. bostadstillägg till pensionärer.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen (prop. 1994/95:100, bil. 6) aviserade regeringen förslag till ändring i 6 kap. 2 § och 7 kap. 4 § lagen (1962:381) om allmän försäkring avseende folkpension för gifta. Regeringen återkom med lagförslag härom i prop. 1994/95:147 Rätten till förtidspension och sjukpenning samt folkpension för gifta. Förslaget innebär att folkpensionens storlek skall vara oberoende av om maken uppbär pension eller inte. Detta medför att folkpensionen

sänks för de pensionärer vars make inte uppbär pension. Riksdagen har ställt sig bakom förslaget (bet. 1994/95:SfU10, rskr. 1994/95:343). Ändringarna träder i kraft den 1 januari 1996.

Ändringarna i bestämmelserna om folkpension för gifta föranleder vissa följdändringar. Bestämmelserna i lagen om allmän försäkring gällande garantiregel för makar samt gällande retroaktiv utbetalning av folkpension blir i och med ändringarna av bestämmelserna om folkpension för gifta inte längre adekvata efter den 1 januari 1996. Dessa regler bör därför upphävas. På grund härav bör en bestämmelse om minskning av förmån vid retroaktiv utbetalning av bostadstillägg införas i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer.

5.2 Ändring i lagen om bostadstillägg till pensionärer

I samband med ikraftträdandet av den nya nordiska konventionen om social trygghet fr.o.m. den 1 januari 1994, har Riksförsäkringsverket i skrivelse till regeringen uppmärksammat vissa konsekvenser för rätten till bostadstillägg. Med anledning av detta föreslår regeringen två ändringar som rör personer med utländsk pension.

5.2.1 Utökad personkrets för rätt till bostadstillägg till pensionärer

Regeringens förslag: Personkretsen för rätt till bostadstillägg enligt lagen om bostadstillägg till pensionärer utökas till att omfatta alla som är bosatta i Sverige och som uppbär pension enligt lagstiftningen i en stat som ingår i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 27 i den nya nordiska konventionen skall grundpension till en nordisk medborgare som intill konventionens ikraftträdande har utgetts enligt bestämmelserna i den gamla konventionen eller enligt nationell lagstiftning räknas om. Avsikten med omräkningen är att rätten till och storleken av de löpande pensionerna skall bedömas med tillämpning av reglerna i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (EGT, specialutgåva 1994, område 5, volym 3, sid 13). Reglerna innebär att pensionären skall ha rätt till pension från vart och ett av de länder där han eller hon har förvärvsarbetat eller varit bosatt i förhållande till intjänad tid.

Vid ett antal svenska omräkningsfall enligt den nya nordiska konventionen har det visat sig att pensionstagare som tidigare uppburit pension från Sverige och annat nordiskt land inte längre har rätt till pension från Sverige. Pensionstagaren kan t.ex. ha flyttat till Sverige efter det att pensionsfallet har inträffat. Enligt de nuvarande reglerna om bostadstillägg till pensionärer innebär detta att de inte längre är berättigade till bostadstillägg. Detsamma gäller vid nybeviljande om vederbörande inte får pension enligt lagen om allmän försäkring.

Enligt 1 § lagen om bostadstillägg till pensionärer kan bostadstillägg lämnas till den som uppbär ålderspension, förtidspension, omställnings-

pension eller särskild efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring. En pensionär som har en utländsk pension och som omfattas av förordning nr 1408/71 är också berättigad till bostadstillägg. Enligt denna förordnings artikel 10 a föreligger nämligen rätt till bostadstillägg för den som i stället för svensk pension har pension från ett annat medlemsland i den Europeiska unionen. Genom EES-avtalet gäller motsvarande för den som uppbär pension från de EFTA-länder som ingår i det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

För personer som inte omfattas av förordningen men som ändå har pension från något av dessa länder finns däremot ingen rätt till bostadstillägg vare sig enligt lagen om bostadstillägg eller förordning nr 1408/71. Det handlar om en mycket liten grupp personer från främst de nordiska länderna som har pension trots att de aldrig förvärvat arbetat. Det kan också röra personer som inte är medborgare i en medlemstat i unionen men som har pension från ett sådant land.

Regeringen anser att det är rimligt att även dessa personer skall vara berättigade till bostadstillägg och föreslår därför en ändring i lagen om bostadstillägg till pensionärer. Regeringen föreslår att personkretsen utökas till att omfatta alla pensionärer som är bosatta i Sverige och som uppbär pension enligt lagstiftning i en stat som ingår i Europeiska unionen eller i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det kan framhållas att för pensionärer från andra medlemsländer i unionen gäller inte någon ovillkorlig rätt till bosättning i en annan medlemsstat. För rätt till bosättning i en annan medlemsstat krävs att de skall ha sin försörjning tryggad i sådan omfattning att de inte ligger värdlandets välfärdssystem till last. För svenskt vidkommande innebär detta att de skall ha egna medel som motsvarar hel oavkortad folkpension inklusive motsvarande pensionstillskott för en svensk pensionär i motsvarande ålder samt täckta bostadskostnader.

De föreslagna ändringarna innebär att de pensionärer som före omräkning enligt den nya nordiska konventionen uppbar bostadstillägg återfår det samma. Därutöver kan ytterligare personer tillkomma. Det torde emellertid inte bli fråga om någon stor kostnadsökning. Tillsammans med förslaget i avsnitt 5.2.2 nedan, bedöms förändringarna vara kostnadsneutrala.

5.2.2 Inkomst av utländsk pension vid beräkning av bostadstillägg

Regeringens förslag: Vid beräkning av bostadstillägg skall viss del av utländsk pension räknas in i årsinkomsten. I de fall den svenska folkpensionen är avkortad skall som årsinkomst dock inte räknas den del av utländsk pension som tillsammans med utbetald folkpension uppgår till vad pensionstagaren skulle ha haft om folkpensionen vore oavkortad. För en pensionär som inte uppbär folk- eller tilläggspension undantas från inkomstberäkningen ett belopp som motsvarar oavkortad folkpension.

Skälen för regeringens förslag: Enligt reglerna för bostadstillägg skall inte folkpension räknas som inkomst. Som folkpension räknas även

folkpensionsförmåner såsom pensionstillskott. Även grundpension från de nordiska länderna räknas som folkpension, dvs. en pension som inte är intjänad genom förvärvsarbete, och påverkar därmed inte bostadstilläggets storlek.

I den nya nordiska konventionen om social trygghet finns inte längre någon samordningsbestämmelse mellan nordiska grundpensioner. Detta innebär att en pensionär kan uppbära folkpension eller grundpension från två nordiska länder och därmed få en sammanlagd folkpension (grundpension) som totalt överstiger vad en pensionär maximalt kan få från ett land.

En princip vid inkomstberäkningen för bostadstillägg är att ett belopp motsvarande ett folkpensionsbelopp inklusive ett pensionstillskott är fribelopp som inte skall räknas som inkomst. Till följd av den nya nordiska konventionen kan en pensionär uppbära folkpension (grundpension) från mer än ett land. En sådan pensionär kan därför ha en högre pension och ett högre fribelopp än vad en pensionär med endast svensk folkpension kan ha.

Det får anses rimligt att grundpension – folkpension och pensionstillskott – på samma sätt som nu gäller inte skall reducera bostadstillägget. Allmän pension därutöver bör emellertid enligt regeringens mening reducera bostadstillägget. Reglerna för bostadstillägg bör därför ändras så att all pension utöver ett för den försäkrade beräknat belopp av folkpension och pensionstillskott skall räknas som inkomst och därmed reducera bostadstillägget. Med pensionstillskott menas här beloppet före samordning med ATP och utländsk pension.

Förslaget innebär att svensk folkpension inklusive pensionstillskott alltid räknas som fribelopp som inte skall räknas in i årsinkomsten. Om den svenska folkpensionen är oavkortad, dvs. inte är avkortad med trettionde- eller fjortiondedelar enligt 5 kap. lagen om allmän försäkring, kan ytterligare pension inte räknas in i fribeloppet. All utländsk pension skall således i sådana fall räknas som inkomst vid beräkning av bostadstillägg.

En pensionär som får sin svenska folkpension beräknad efter trettionde- eller fjortiondedelar får förbehålla sig ett belopp som motsvarar vad denne pensionär skulle ha fått i fribelopp om pensionen vore oavkortad. För en pensionär som t.ex. har folkpension med 20 trettiondedelar blir fribeloppet således lika med den svenska folkpensionen, inklusive ev. tilläggspension som reducerat pensionstillskottet, plus utländsk pension motsvarande maximalt 10 trettiondedelar svensk pension. För en pensionär som saknar rätt till folk- eller tilläggspension motsvaras fribeloppet av oavkortad folkpension inklusive pensionstillskott till en ålderspensionär.

All pension enligt utländsk lagstiftning påverkar således den årsinkomst som ligger till grund för bostadstillägget. För att rätt bostadstillägg skall kunna utges fordras uppgift om såväl inkomstbaserad som bosättningsbaserad utländsk pension. Enligt nuvarande regler får bostadstillägget räknas om när en med tilläggspension jämförlig utländsk ersättning betalas ut. Av administrativa skäl bör detta ändras så att omräkning får ske vid ändring av all form av utländsk pension.

Förslaget innebär att flertalet pensionärer med folkpension (grundpension) från mer än ett nordiskt land får lägre bostadstillägg medan pensio-

närer som i dag har en avkortad svensk pension och en utländsk arbetsrelaterad pension får ett högre fribelopp och därmed högre bostadstillägg. Flertalet av de berörda får dock minskat bostadstillägg varför förändringen totalt ger minskade kostnader. Effekten på statsbudgeten är på grund av antalet berörda begränsad. Tillsammans med förslaget under avsnitt 5.2.1 ovan bedöms förändringarna vara kostnadsneutrala.

6 Gravida kvinnors sjukskrivning

Regeringens bedömning: Reglerna om olika socialförsäkringsersättningar som kan utges till kvinnor under senare delen av graviditeten bör för närvarande inte ändras.

Skälen för regeringens bedömning: Riksdagen har uttalat att det är angeläget att utreda frågan om i vilken omfattning de olika förmånerna vid graviditet utnyttjas. Enligt socialförsäkringsutskottet föreligger också behov av ett fördjupat underlag för att få sjukskrivningsorsakerna under senare delen av graviditeten och sambandet med havandeskapspenningen belysta. Utskottet har anfört bl.a. att det får ankomma på regeringen att ta ställning till om underlaget bör föranleda några åtgärder. Riksdagen har som sin mening gett regeringen till känna vad utskottet anfört (bet. 1992/93:SfU2, rskr. 1992/93:10).

Genom beslut den 8 september 1994 uppdrog regeringen åt Riksförsäkringsverket att utreda frågan om i vilken omfattning de olika socialförsäkringsförmånerna används under senare delen av graviditeten. I uppdraget ingick att verket, inom givna utgiftsramar, fritt kunde lämna förslag till eventuella förändringar av förmånssystemet inom socialförsäkringen som berör gravida kvinnor. Uppdraget redovisas i rapporten "Gravida kvinnors sjukskrivning samt uttag av havandeskapspenning, sjukpenning och föräldrapenning under de sista sextio dagarna av graviditeten" (RFV ANSER 1995:5).

Uppföljningen från Riksförsäkringsverket omfattar alla mödrar till barn födda år 1992. När det gäller ersättning under de sista sextio dagarna av graviditeten har jämförelse gjorts med en tidigare undersökning som har redovisats i rapporten "Undersökning av havandeskapsärendena" (RFV ANSER 1988:4). Denna undersökning avsåg mödrar till barn födda år 1987.

Havandeskapspenning får enligt 3 kap. 9 § lagen (1962:381) om allmän försäkring utges till gravid kvinna om havandeskapet satt ned hennes förmåga att utföra uppgifterna i hennes förvärsarbete med minst en fjärdedel. Havandeskapspenning kan även beviljas en gravid kvinna med ett arbete som hon enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) inte får utföra under graviditeten på grund av risk för fosterskador. I båda dessa fall får kvinnan havandeskapspenning endast om hon inte kan omplaceras till annat mindre ansträngande eller mindre riskfyllt arbete. När det gäller havandeskapspen-

ning på grund av arbetsmiljörisker kan ersättning betalas ut under hela graviditeten.

En gravid kvinna har vidare rätt att vara ledig från sitt arbete och uppbära föräldrapenning fr.o.m. den sextionde dagen före beräknad nedkomst. Sjukpenning eller sjuklön utges vid sjukdom som sätter ned den försäkrades arbetsförmåga med minst en fjärdedel.

Uppföljningen från Riksförsäkringsverket visar att färre kvinnor varit sjukskrivna under graviditetens sista sextio dagar år 1992 jämfört med tidigare undersökning och att fler kvinnor tagit ut föräldrapenning före barnets födelse.

Av de kvinnor som födde barn år 1992 hade 72 % ersättning med sjukpenning och/eller sjuklön under någon del av graviditetstiden. Kvinnorna hade i genomsnitt 2,3 sjukfall under graviditeten. Den yngsta kvinnogruppen hade högst antal sjukfall medan sjukfallens längd ökade med stigande ålder. Medeltalet av ersatta dagar med sjukpenning/sjuklön var 29 dagar. De flesta har fått hel ersättning utbetald. Mer än en tredjedel av sjukfallen hade sjukskrivningsorsaker som bedömdes ha någon koppling till graviditeten. Den vanligast förekommande graviditetsrelaterade diagnosen var ryggsjukdomar/ryggbesvär. Andra graviditetsrelaterade diagnoser var bl.a. onormal trötthet, upprepade missfall, illamående, skelett- och led-sjukdomar i rygg/bäcken eller nedre extremiteter, blödning i tidig graviditet och högt blodtryck.

När det gäller uttag av ersättning under de sista sextio dagarna av graviditeten har andelen kvinnor som ansökt om havandeskapspenning år 1992 ökat något jämfört med undersökningen av mödrar till barn födda år 1987. År 1992 var det 27 % av de blivande mödrarna som ansökte om havandeskapspenning, år 1987 var motsvarande 25 %. Fler har fått avslag på sin ansökan.

Det är vanligt att kvinnor som fått avslag på ansökan om havandeskapspenning i stället uppbär sjukpenning. Längden på perioderna med havandeskapspenning har minskat med fem dagar. Uppföljningen visade att kvinnor som arbetar inom hälsovården och äldreomsorgen utgjorde mer än hälften av de kvinnor som beviljats havandeskapspenning.

Totalt hade år 1992 ca 76 % av kvinnorna haft ersättning i form av sjukpenning och/eller sjuklön, föräldrapenning eller havandeskapspenning under någon del av de sista sextio dagarna av graviditeten. Det är en mindre andel än enligt undersökningen år 1987 då 81 % av kvinnorna hade uppburit någon av de nämnda ersättningarna. En större andel kvinnor hade tagit ut enbart föräldrapenning och föräldrapenning i kombination med sjukpenning/sjuklön i jämförelse med tidigare.

Av uppföljningen från Riksförsäkringsverket framgår det tydligt att många gravida kvinnor anser sig ha svårigheter att fortsätta arbetet under den senare delen av graviditeten. Verket anför att kvinnornas behov av ledighet inte kan ifrågasättas men däremot tendensen att betrakta mer eller mindre normala besvär under graviditeten som sjukdom. Riksförsäkringsverket erinrar att vid den förra undersökningen avseende mödrar till barn födda år 1987 framfördes önskemål från många försäkringskassor att låta havandeskapspenningen upphöra som självständig förmån och i stället utöka föräldrapenningen med 30 dagar som endast skulle få tas ut före

förlossningen. Detta beräknades innebära en kostnadsökning för försäkringen med drygt 340 mkr. Om en sådan förändring skulle göras i dag beräknas kostnadsökningen för försäkringen enligt Riksförsäkringsverket till drygt 700 mkr. under förutsättning att rätten till havandeskapspenning och sjukpenning helt upphör under de 30 sista dagarna av graviditeten.

Även om det finns en tendens till en mer restriktiv sjukskrivningspolicy och ett minskat uttag av sjukpenning kan ett annat alternativ enligt Riksförsäkringsverket vara att tillskapa en generell möjlighet till ledighet med ersättning. Om rätten till sjukpenning och havandeskapspenning t.ex. skulle upphöra under de sista 60 dagarna före beräknad förlossning skulle föräldrapenningen kunna utökas med högst 20 dagar utan kostnadsökning för försäkringen.

En annan möjlighet är enligt Riksförsäkringsverket att tillskapa en generell möjlighet till ledighet med ersättning genom att förlägga 60 dagar av det nuvarande totala antalet föräldrapenningdagar till tiden före förlossningen. Dagarna skulle inte kunna sparas för att tas ut efter det att barnet är fött. Riksförsäkringsverket vill i sin uppföljning inte förorda något av de här nämnda alternativen.

Under senare år har många försäkringskassor tagit upp frågan om gravida kvinnors sjukskrivning med mödrahälsovårdsöverläkare och gemensamt kommit fram till ändrad sjukskrivningspolicy för att minska de gravida kvinnornas sjukskrivning. Dessa försäkringskassor anser, enligt Riksförsäkringsverket, att det är samarbetet med en mer restriktiv sjukskrivningspolicy som alla försäkringskassor bör arbeta vidare med. Det tidigare önskemålet om att havandeskapspenningen skulle upphöra och att speciella föräldrapenningdagar skulle införas anses inte längre lika aktuellt.

Mot bakgrund av uppföljningen som genomförts av Riksförsäkringsverket föreslår regeringen för närvarande inga förändringar av socialförsäkringsersättningarna som utgår till kvinnor under graviditetens senare del. Regeringen anser det dock vara angeläget att det samarbete som pågår mellan försäkringskassor och mödrahälsovård fortsätter och utvidgas till alla försäkringskassor så att de olika försäkringsersättningarna används i enlighet med deras syfte. Vidare anser regeringen att bedömningen av kvinnans möjligheter till att fortsätta sitt förvärvsarbete under hela graviditeten bör vara vägledande. När sjukskrivning är befogad bör även möjligheterna till partiell sjukskrivning prövas. Utgångspunkten bör vara att i möjligaste mån begränsa sjukskrivningarna vad gäller såväl omfattning som tid.

7 Barnbidrag, m.m.

7.1 Allmänna barnbidrag

Regeringens förslag: Flerbarnstilläggen avskaffas på sikt genom att inga nya flerbarnstillägg beviljas efter utgången av år 1995.

Skälen för regeringens förslag: Vid behandlingen av anslaget till allmänna barnbidrag för budgetåret 1995/1996 uttalade socialutskottet (bet. 1994/95:SoU15) att riksdagen tidigare beslutat om en begränsad sänkning av flerbarnstilläggen. Utskottet var inte berett att föreslå någon ytterligare sänkning då det skulle slå hårt mot de större familjer som idag erhåller flerbarnstillägg. Dessa familjer bör få behålla stödet på nuvarande nivå. Utskottet ansåg dock att systemet med flerbarnstillägg på sikt bör upphöra genom en successiv utfasning så att flerbarnstillägg inte lämnas för nytillkommande barn fr.o.m. den 1 januari 1996. Riksdagen beslutade ge regeringen till känna vad utskottet uttalat (rskr. 1994/95:294).

Regeringen föreslår i enlighet med utskottets uttalande att flerbarnstilläggen på sikt avskaffas genom att inga nya flerbarnstillägg beviljas efter utgången av år 1995. Detta skall gälla inte enbart när ytterligare barn föds i en familj utan också i andra situationer, t.ex. när två personer som vardera har barn gifter sig eller får ett gemensamt barn. De familjer som före den 1 januari 1996 beviljats flerbarnstillägg får behålla detta tills rätten till stödet upphör enligt gällande regler. Då upphör det för gott, dvs. även om det enligt nu gällande bestämmelser bara skulle ha blivit fråga om ett kortare avbrott i rätten till flerbarnstillägg. En särskild fråga som då uppkommer är om en familj som redan har flerbarnstillägg skall få ett högre stöd när ytterligare barn föds i familjen. Regeringen föreslår – i konsekvens med att en tvåbarnsfamilj inte kommer att få flerbarnstillägg för ett tredje barn – att nytillkommande barn i större familjer inte berättigar till ytterligare flerbarnstillägg.

Vidare föreslås en redaktionell ändring av 3 § genom att formuleringen "med undantag för fall som avses i 7 §" stryks, eftersom formuleringen, efter en tidigare ändring av 7 §, inte längre fyller någon funktion.

7.2 Förlängt barnbidrag

Regeringens förslag: Förlängt barnbidrag lämnas med 640 kronor per barn och månad.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat (bet. 1994/95:SoU15, rskr. 1994/95:294) att det allmänna barnbidraget skall sänkas från 750 kronor till 640 kronor per barn och månad fr.o.m. år 1996. Beslutet innebar dock inte att motsvarande sänkning genomfördes beträffande det förlängda barnbidrag som lämnas till elever i bl.a. grundskolan efter det att eleven fyllt 16 år. Enligt regeringens mening bör samma regler gälla för det förlängda barnbidraget som för de allmänna barnbidragen.

7.3 Försöksverksamhet med viss kommunal tillståndsprövning

Regeringens förslag: Lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620) förlängs att gälla t.o.m. utgången av år 1997.

Skälen för regeringens förslag: Enligt socialtjänstlagen skall en enskild person eller sammanslutning som vill inrätta ett hem för vård eller boende för att bedriva enskild förskole- eller fritidsverksamhet söka tillstånd hos länsstyrelsen. Kommunen kan enligt lagen om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620) genom en anmälan till länsstyrelsen överta denna tillståndsprövning.

Socialtjänstkommittén har i betänkandet Ny socialtjänstlag (SOU 1994:139) föreslagit att länsstyrelsens beslut om tillstånd skall krävas för yrkesmässigt bedriven privat verksamhet i form av bl.a. hem för vård eller boende. Betänkandet har remissbehandlats och är för närvarande föremål för beredning inom regeringskansliet. I avvaktan på ett slutligt ställningstagande till kommitténs förslag föreslås att försöksverksamheten förlängs till utgången av år 1997.

8 Tillfällig föräldrapenning när tillsynsbehovet även grundat rätt till vårdbidrag

Regeringens förslag: Tillfällig föräldrapenning för barn under tolv år skall inte utges för sådant vård- och tillsynsbehov som grundat rätt till vårdbidrag.

Skälen för regeringens förslag: I 4 kap. 11 § lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL), som reglerar rätten till tillfällig föräldrapenning för vård av barn som fyllt 12 men inte 16 år, anges att för vård- eller tillsynsbehov som grundat rätten till vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § AFL utges inte tillfällig föräldrapenning. Motsvarande begränsning av rätten till tillfällig föräldrapenning finns inte uttryckligen föreskriven när det gäller barn som är yngre än tolv år och för vilka vårdbidrag utges.

Riksförsäkringsverket har i en rapport till regeringen, "Översyn av reglering för vårdbidrag samt tillfällig föräldrapenning" (RFV ANSER 1995:11), redovisat ett rättsfall angående tillämpningen av rätten till tillfällig föräldrapenning för ett barn som inte fyllt tolv år där tillsynsbehovet även grundat rätt till vårdbidrag. Kammarrätten har i målet tolkat rätten till tillfällig föräldrapenning lika som för dem som är äldre än tolv år. Vidare har Riksförsäkringsverket anfört att tillämpningen av rätten till tillfällig föräldrapenning i dessa situationer inte sker likformigt över hela landet då uttalat lagstöd saknas. Riksförsäkringsverket har framfört att ändringar bör göras i 4 kap. 11 och 17 §§ AFL för att klarlägga att inte dubbla ersättningar kan utges för samma vårdbehov och att samma regler skall gälla oavsett barnets ålder.

Regeringen delar Riksförsäkringsverkets bedömning om att det bör klarläggas att tillfällig föräldrapenning för barn under tolv år inte skall utges om vård- och tillsynsbehovet grundat rätt till vårdbidrag. Regeringen anser dock att det är lämpligare att i 4 kap. införa en ny paragraf, 11 b §, i direkt anslutning till 10, 10 a och 11 §§, eftersom det är fråga om att i sak pröva om det är samma vård- och tillsynsbehov som ligger till grund för ersättningsanspråken eller inte.

9 Ersättning från den allmänna sjukförsäkringen för sjukresor

Regeringens förslag: Ersättningen från sjukförsäkringen till sjukvårdshuvudmännen för sjukresor enligt 2 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring avskaffas fr.o.m den 1 januari 1996. Ersättningen skall i stället lämnas genom det fr.o.m. nämnda tidpunkt införda nya generella statsbidraget till landstingen.

Sjukvårdshuvudmännens kostnader för sjukresor som omfattas av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen eller en överenskommelse om social trygghet eller sjukvårdsförmåner mellan Sverige och annan stat skall dock fortfarande ersättas genom sjukförsäkringen.

Skälen för regeringens förslag: I kompletteringspropositionen (prop. 1994/95:150) föreslog regeringen bl.a. att det fr.o.m. år 1996 skulle införas ett generellt statsbidrag till landsting och kommuner samtidigt som det statliga utjämningsbidraget till kommuner och skatteutjämningsbidraget till landsting skulle avskaffas. Därvid föreslogs även att den del av ersättningarna till sjukvårdshuvudmännen m.m. som avser ersättning för sjukresor skulle avskaffas fr.o.m. år 1996 samt att motsvarande medel skulle tillföras det föreslagna generella bidraget till landsting. Riksdagen godkände regeringens förslag och beslutade att reducera förslagsanslaget B 2 Sjukvårdsförmåner m.m. med ett belopp som motsvarade storleken på 1994 års sjukreseersättning (bet. 1994/95:FiU20, rskr. 1994/95:448).

För sjukresor som omfattas dels av rådets förordning nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, dels av en överenskommelse om social trygghet eller sjukvårdsförmåner mellan Sverige och en annan stat, skall dock sjukförsäkringen även fortsättningsvis svara för ersättningen till sjukvårdshuvudmännen. Skälen härför är dels att dessa kostnader bedöms kunna variera kraftigt mellan åren och sjukvårdshuvudmännen, dels att vissa av dessa kostnader kan återkrävas från behöriga EU/EES-länder enligt gällande regler. Det bör också nämnas att riksdagen tidigare ställt sig bakom regeringens förslag om att försäkringskassorna och Riksförsäkringsverket som administrerar övriga socialförsäkringsförmåner vilka skall utges på grundval av reglerna i förordning nr 1408/71 genom sjukförsäkringen även skall svara för kostnaderna för samtliga utbetalningar av vårdförmånerna på hälso- och sjukvårdsområdet som skall utges enligt nämnda förordning (prop. 1994/95:88, bet. 1994/95:SfU8, rskr. 1994/95:119).

10 Försöksverksamheter med alternativa ersättningssystem inom vuxentandvård

Regeringens förslag: Tidsperioden för försöksverksamheterna med alternativa ersättningssystem inom vuxentandvård i Kristianstads och Göteborgs och Bohus läns landsting samt i Göteborgs kommun förlängs längst till utgången av år 1996.

Skälen för regeringens förslag: Som ett led i arbetet med att reformera ersättningssystemet för vuxentandvård påbörjades – efter riksdagens medgivande – hösten 1991 försöksverksamheter i syfte att pröva alternativa system för fast försäkringsersättning för tandvård. I förordningen (1991:1234) om försöksverksamhet inom tandvården har föreskrifter utfärdats för sådana verksamheter inom Kristianstads och Göteborgs och Bohus läns landsting samt Göteborgs kommun. I förordningen angavs ursprungligen i enlighet med riksdagens godkännande av riktlinjer för dessa verksamheter att försöksverksamheterna får pågå under längst tre år räknat från den 1 oktober 1991, dvs. till utgången av september 1994. Regeringen föreslog under hösten 1993 riksdagen en förlängning av försöksperioden till utgången av år 1995 och motiverade detta med att det var angeläget att försöksverksamheterna kunde bedrivas fullt ut och utan avbrott fram tills dess ett förändrat ersättningssystem träder i kraft samt betonade det väsentliga i att projekten får bästa möjliga förutsättningar för en tillförlitlig utvärdering. Riksdagen hade inget att erinra mot detta.

I början av år 1994 förelade regeringen riksdagen förslag om förändrat ersättningssystem för vuxentandvård. Avsikten var att ett sådant skulle träda i kraft den 1 oktober 1994. Riksdagen godtog dock inte förslaget, utan ansåg att regeringen borde återkomma till riksdagen med ett helt nytt förslag avseende ersättning för vuxentandvård där de synpunkter som socialförsäkringsutskottet anfört beaktades.

I budgetpropositionen (prop. 1994/95:100) har regeringen redovisat sin avsikt att fullfölja arbetet med att reformera ersättningssystemet för vuxentandvård med beaktande av vad riksdagen anfört. Det inom Socialdepartementet pågående utrednings- och beredningsarbetet syftar till att ett nytt förslag, efter lagrådsgranskning, skall kunna föreläggas riksdagen senare i höst. Inriktningen är att det reformerade ersättningssystemet skall kunna träda i kraft tidigast den 1 juli 1996.

Det är enligt regeringens uppfattning angeläget att de inledda försöksverksamheterna kan bedrivas fullt ut fram till dess det förändrade ersättningssystemet för vuxentandvård träder i kraft, dock längst till utgången av år 1996. Patienterna kan då successivt fasa in i det reformerade systemet. Genom att sträcka ut tiden för försöksverksamheterna med ett år, dvs. längst till utgången av år 1996, uppnås den fördelen att antalet patienter som omfattats av en försöksverksamhet under en längre tid blir fler. Det innebär dock inte att det är fråga om att nyrekrytera några patienter till försöksverksamheterna i Göteborgs- och Bohus län och i Göteborgs kommun.

Försöksverksamheten i Kristianstads läns landsting fortsätter som tidigare med den ändringen att ersättningen från försäkringen per färdigbehandlad patient reduceras från 800 till 320 kronor. Orsaken härtill är att de beräknade verkliga kostnaderna för försäkringen har minskat påtagligt vid försökskliniken i Bromölla som ett viktigt resultat av det alternativa ersättningssystemet. Även patienterna har fått i genomsnitt lägre kostnader trots successivt försämrade ersättningsnivåer.

Genom denna något utsträckt försöksperiod skapas förutsättningar inte bara för en ännu bättre underbyggd utvärdering, utan det blir – som tidigare

framhållits – även möjligt att i förekommande fall avsluta deltagandet för patienterna i försöksverksamheten under år 1996 och successivt föra in dessa patienter i det reformerade ersättningssystemet.

Regeringen kommer att redovisa de hittillsvarande erfarenheterna av dessa försöksverksamheter i samband med att en proposition om reformerad tandvårdsförsäkring föreläggs riksdagen senare i höst.

Prop. 1995/96:69

11 Prisnedsättningen av läkemedel

Regeringens förslag: Vid samtidigt inköp av flera prisnedsatta läkemedel skall den enskildes avgift för varje läkemedel motsvara det faktiska försäljningspriset på läkemedlet med den begränsningen att avgiften för det första läkemedlet skall vara högst 160 kronor och för varje ytterligare läkemedel högst 60 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i kompletteringspropositionen (prop. 1994/95:150) för budgetåret 1995/96 en höjning av den enskildes avgift vid inköp av prisnedsatta läkemedel till högst 160 kronor och till 60 kronor för varje ytterligare samtidigt inköpt sådant läkemedel. Därvid förordade regeringen att läkemedelsavgiften höjs från den i budgetpropositionen föreslagna nivån, dvs. högst 135 kronor och högst 35 kronor för varje ytterligare samtidigt inköpt läkemedel, med ytterligare 25 kronor till högst 160 resp. 60 kronor fr.o.m. den 1 juli 1995. Riksdagen beslutade enligt regeringens förslag (bet.1994/95:FiU20, rskr. 1994/95:448.)

Tillämpningen av de gällande reglerna har medfört att den enskilde vid inköp av två läkemedel betalar 220 kronor (160+60) vid tre läkemedel 280 kronor (160+60+60) etc. Detta skapade inga problem så länge beloppet avseende tillkommande läkemedel var lägre än priset på praktiskt taget samtliga förekommande läkemedel. Höjningen av tilläggsbeloppet till 60 kronor har dock fått till följd att åtskilliga läkemedel har priser som understiger tilläggsbeloppet, varför den enskilde får betala mer för ett tillkommande läkemedel än priset. Den enskilde kan dock genom att dela upp sina läkemedelsinköp på flera inköpstillfällen kringgå avgiftsreglerna.

Regeringen har förståelse för de kritiska synpunkter som framförts mot avgiftsreglernas tillämpning. För att undanröja den effekt som uppstått vid tillämpningen av lagbestämmelserna föreslås att en ändring görs i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m.m. som innebär att avgiften för ett läkemedel aldrig får vara högre än det faktiska försäljningspriset oavsett om ett eller flera läkemedel samtidigt inköps av en enskild. Det innebär att avgiften vid köp av ett läkemedel skall vara högst 160 kronor och högst 60 kronor för varje ytterligare samtidigt inköpt läkemedel.

12 Andringar i reglementet angående förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder

12.1 Inledning

Riksförsäkringsverket, som är central förvaltningsmyndighet inom socialförsäkringen, förvaltar vissa fonder. Enligt reglementet (1961:265) angående förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder förvaltar verket arbetsskadefonden, den särskilda yrkesskadefonden, fonden för frivillig yrkesskadeförsäkring, delpensionsfonden samt fonden för den frivilliga pensionsförsäkringen. Fonderna är uppbyggda av intäkter från avgifter. Det sammanlagda marknadsvärdet uppgår för närvarande till ca 6 miljarder kronor. Den genomsnittliga avkastningen inklusive marknadsvärdesförändringen beräknad i genomsnitt för budgetåren 1991/92 – 1993/94 utgjorde 11,24 %. Riksförsäkringsverket förvaltar även ett antal mindre fonder, bl.a. donationsfonder, vilka inte omfattas av nuvarande bestämmelserna i reglementet.

Enligt 4 § reglementet förvaltas de fonder som omfattas av reglementet av ett särskilt organ, fondfullmäktige. Riksförsäkringsverkets generaldirektör är ordförande i fullmäktige och överdirektören är vice ordförande. Därutöver förordnar regeringen fem ledamöter, varav minst tre skall ha erfarenheter från det finansiella området. Det praktiska arbetet handhas av Riksförsäkringsverkets ekonomienhet. I 9 § reglementet finns regler för hur fondmedel får placeras. I huvudsak får placering endast ske i stats- och bostadsobligationer samt statsskuldväxlar och certifikat.

Riksförsäkringsverket har i en framställning den 27 augusti 1992 föreslagit modernisering av placeringsreglerna jämte vissa andra förändringar. Riksrevisionsverket och Finansinspektionen har lämnat remissynpunkter.

12.2 Ändrade placeringsregler för fonderna

Regeringens förslag: Fondmedlen skall placeras så att krav på långsiktigt hög avkastning, tillfredsställande betalningsberedskap och riskspridning samt betryggande säkerhet tillgodoses. Placeringsreglerna skall i stort sett omfatta räntebärande värdepapper på marknaden i svensk valuta. Undantag skall bl.a. avse konvertibla skuldebrev och skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning. Fondfullmäktige skall ha möjlighet att handla med optioner och terminer eller andra likartade finansiella instrument under förutsättning att det är fråga om att effektivisera förvaltningen av fondernas tillgångar eller skydda tillgångarna mot risker. Det skall vidare i reglementet anges att fondmedel får placeras hos Riksbanken, annan bank eller postgirot. Fullmäktige skall ha rätt att anta ackord vid betalningsinställelse eller konkurs.

Riksförsäkringsverkets förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Riksförsäkringsverket anser dock att placeringsreglerna även skall omfatta värdepapper i utländsk valuta.

Remissinstanserna: Förslaget tillstyrks i stort sett. Enligt Riksrevisionsverket är det angeläget att reglementet för Riksförsäkringsverkets fondförvaltning omarbetas. Riksrevisionsverket är dock tveksamt såvitt

avser möjlighet till placering i värdepapper utställda i utländsk valuta. Vidare föreslår Riksrevisionsverket att särskilda avkastningsmål skall anges. Finansinspektionen har endast anfört vissa synpunkter av redaktionell art.

Skälen för regeringens förslag: Det är av vikt att fondmedlen kan förvaltas effektivt. Enligt 8 § reglementet skall fond förvaltas på sådant sätt att den blir till största möjliga nytta för den försäkring för vars räkning fonden tillkommit. Riksförsäkringsverket har föreslagit att det i anslutning härtill skall anges att fondmedel skall placeras så att krav på god avkastning, tillfredsställande betalningsberedskap och betryggande säkerhet tillgodoses. Motsvarande bestämmelser gäller för Allmänna pensionsfonden. Regeringen delar Riksförsäkringsverkets uppfattning och föreslår att rambestämmelsen i 8 § utformas i enlighet härmed. I övrigt bör det ankomma på fondfullmäktige att lägga fast övergripande riktlinjer, fastställa avkastningsmål m.m.

De nu gällande reglerna för fondernas placeringar är som såväl Riksförsäkringsverket som Riksrevisionsverket påpekat i behov av modernisering. Placeringsreglerna bör anpassas till den utveckling som skett under senare tid på penningmarknaden. Det har tillkommit nya placeringsformer samtidigt som andra former upphört. Detta har medfört problem beträffande vilka placeringsmöjligheter bestämmelserna kan anses omfatta. Reglerna medger i huvudsak endast placering av fondernas kapital i stats- och bostadsobligationer samt statsskuldväxlar och certifikat. Regeringens förslag har utformats med hänsyn till förändringarna på marknaden och innebär i princip motsvarande regler som gäller för Allmänna pensionsfonden, första – tredje fondstyrelserna. Placeringsreglerna föreslås vara mer generella och i stort sett omfatta räntebärande värdepapper i svensk valuta. Fondmedel bör få placeras i skuldförbindelser med låg kreditrisk samt därutöver i andra skuldförbindelser utfärdade av svenska aktiebolag eller ekonomiska föreningar till belopp som för varje fond motsvarar högst fem procent av det totala marknadsvärdet av fondens tillgångar. Med uttrycket låg kreditrisk avses att risken för förlust till följd av låntagarens oförmåga att betala ränta eller amortering på sina lån är liten. Regeringen finner inte skäl föreslå placering i värdepapper utställda i utländsk valuta. Fondmedel bör inte heller få placeras i konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning. Fondfullmäktige bör ha möjlighet att handla med optioner och terminer eller andra likartade finansiella instrument under förutsättning att det är fråga om att effektivisera förvaltningen av fondernas tillgångar eller skydda tillgångarna mot kursförluster eller andra risker. Det bör vidare i reglementet anges att fondmedel kan placeras hos Riksbanken, annan bank eller postgirot om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap eller för att tillgodose kravet på en ändamålsenlig förvaltning. Det bör också anges att fondfullmäktige skall ha rätt att anta ackord vid betalningsinställelse eller konkurs.

Den möjlighet som för närvarande finns att placera arbetsskadefondens medel i skuldförbindelser utfärdade av företag som har till syfte att befordra folkhälsan eller att medverka till att förhindra nedsättning av arbetsförmågan är inte längre aktuell då efterfrågan härav saknas. Bestäm-

melsen bör därför enligt regeringens mening utgå.

Prop. 1995/96:69

12.3 Årsredovisning

Regeringens förslag: Fondfullmäktige skall upprätta särskild årsredovisning över fondförvaltningen. Årsredovisningen skall granskas av Riksrevisionsverket. Fondernas tillgångar skall även redovisas i årsredovisningen för socialförsäkringsadministrationen.

Riksförsäkringsverkets förslag överensstämmer i princip med regeringens.

Remissinstanserna: Riksrevisionsverket anför att de tillgångar som redovisas i fondförvaltningens årsredovisning även bör ingå i den för Riksförsäkringsverket och försäkringskassorna gemensamma årsredovisningen för socialförsäkringsadministrationen. Vidare bör av reglementet framgå att den för fondförvaltningen särskilda årsredovisningen skall granskas av Riksrevisionsverket.

Skälen för regeringens förslag: Reglementet bör enligt regeringens bedömning omfatta krav på särskild årsredovisning för fondförvaltningen som skall omfatta förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. Detta överensstämmer med den praxis som för närvarande tillämpas. Såsom Riksrevisionsverket anför bör fondernas tillgångar även redovisas i den för Riksförsäkringsverket och försäkringskassorna gemensamma årsredovisningen. Även detta tillämpas för närvarande. Riksrevisionsverket är ansvarig revisionsmyndighet för den samlade årsredovisningen och bör även ansvara för den särskilda årsredovisning som upprättas för fondförvaltningen.

12.4 Övriga av Riksförsäkringsverket förvaltade fonder

Regeringens förslag: Samtliga fonder som förvaltas av Riksförsäkringsverket bör omfattas av bestämmelserna i reglementet. I den mån särskilda regler gäller för någon fond skall dock dessa tillämpas.

Riksförsäkringsverkets förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte särskilt uttalat sig i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Riksförsäkringsverket förvaltar ett antal mindre fonder, bl.a. donationsfonder, som inte omfattas av några särskilda förvaltningsbestämmelser. I enlighet med Riksförsäkringsverkets förslag bör bl.a. av praktiska skäl reglementet göras tillämpligt även på dessa fonder. I den mån det för någon fond finns särskilda bestämmelser bör dock dessa gälla.

13 Vissa avgiftsfrågor

13.1 Ändring av socialavgifter och höjning av den allmänna sjukförsäkringsavgiften

Regeringens förslag: En ändring i uttaget av socialavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter görs den 1 januari 1996 på så sätt att arbetsmarknadsavgiften för arbetsgivare och för dem som har inkomster av annat förvärvsarbete höjs med 1,10 procentenheter. Samtidigt sänks sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare med 0,85 procentenheter och för dem som har inkomster av annat förvärvsarbete med 1,10 procentenheter. Den allmänna sjukförsäkringsavgiften, enligt lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter, höjs med 1,00 procentenhet och skall fr.o.m. den 1 januari 1996 uppgå till 3,95 %.

Skälen för regeringens förslag: Arbetsmarknadsavgiften fördes t.o.m. budgetåret 1994/95 till den s.k. arbetsmarknadsfonden för finansiering av arbetslöshetsersättning, kontant arbetsmarknadsstöd och vissa utbildningsbidrag. Då utbetalningarna ur fonden varit större än intäkterna har ett ackumulerat underskott uppstått. Vid utgången av budgetåret 1994/95 uppgick underskottet till 86 691 mkr. För att täcka det stora underskottet beslutade riksdagen i samband med behandlingen av proposition 1994/95:25 om Vissa ekonomisk-politiska åtgärder, m.m. att arbetsmarknadsavgiften enligt lagen om socialavgifter (SAL) fr.o.m. den 1 januari 1995 skulle höjas från 2,12 % till 4,32 % (bet. 1994/95:FiU1, rskr. 1994/95:141). Utrymme för detta skapades genom att en avgiftsväxling genomfördes mellan sjukförsäkringsavgiften och arbetsmarknadsavgiften enligt SAL. Uttaget av den allmänna egenavgiften i form av sjukförsäkringsavgift höjdes samtidigt med 1 procentenhet. Riksdagens beslut innebar att motsvarande växling mellan dessa avgifter enligt SAL och höjning av de allmänna egenavgifterna i form av sjukförsäkringsavgift skulle ske även åren 1996 t.o.m. 1998.

Fr.o.m. innevarande budgetår har i enlighet med principerna om brutto-budgetering arbetsmarknadsfonden avskaffats och de kostnader som arbetsmarknadsavgiften skall täcka finansieras istället under tionde huvudtiteln förslagsanslag A 5. Bidrag till arbetslöshetsersättning m.m. Dessa kostnader överstiger vad som inflyter i arbetsmarknadsavgifter och behovet av en höjd arbetsmarknadsavgift kvarstår således.

Som en konsekvens av att arbetsmarknadsavgiften höjs har riksdagen tidigare beslutat att avgiften till sjukförsäkringen enligt SAL samtidigt skall sänkas i motsvarande grad. Riksdagen har dock efter detta beslutat att genomföra en generell sänkning av förmånsnivåerna till 75 % av den förmånsgrundande inkomsten för bl.a. sjukpenning, sjuklön och föräldrapenning. Detta innebär att arbetsgivarnas kostnader för sjuklön för de anställda under de första 14 dagarna av en sjukperiod minskar. För att kostnadsneutralitet inom sjuklönesystemet skall uppnås bör därför en

höjning av arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen göras med 0,20 procentenheter. Inom avgiftsområdet bör också med hänsyn till att den statliga lönegarantiersättningen inte är undantagen från sociala avgifter (se avsnitt 13.2) en växling mellan sjukförsäkringsavgiften och lönegarantiavgiften genomföras för att finansiera de ökade kostnaderna inom lönegarantisystemet som följer av att arbetsgivaravgifter fortsättningsvis skall betalas på lön utbetald enligt reglerna om lönegaranti. Sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare enligt SAL bör sänkas med 0,05 procentenheter och lönegarantiavgiften för arbetsgivare bör höjas med 0,05 procentenheter.

Därmed föreslås att avgiften till sjukförsäkringen enligt SAL sänks för arbetsgivare med 0,85 procentenheter och för dem som har inkomster av annat förvärvsarbete med 1,10 procentenheter. Arbetsmarknadsavgiften höjs för båda dessa kategorier med 1,10 procentenheter. I enlighet med tidigare ställningstagande från riksdagen, höjs också den allmänna sjukförsäkringsavgiften med 1 procentenhet.

Den som betalar egenavgifter har en möjlighet att sänka sjukförsäkringsavgiften med 1,12 respektive 2,12 procentenheter om denne väljer att ha tre dagars respektive 30 dagars karenstid. Denna möjlighet bör alltjämt kvarstå.

13.2 Klarläggande vad avser skyldighet att betala arbetsgivaravgifter

Regeringens förslag: Ett uttryckligt undantag införs i lagen om socialavgifter vad avser skyldigheten att betala arbetsgivaravgift för vissa sociala förmåner.

Skälen för regeringens förslag: Den 1 juli 1995 infördes enhetliga regler för uppbörd av arbetsgivaravgifter (prop. 1994/95:150, bet. 1994/95:FiU20, rskr. 1994/95:448). Reglerna innebär att statliga arbetsgivare inte längre ska betala lönekostnadspålägg utan de skall i stället betala och redovisa lagstadgade arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster enligt samma regler som gäller för arbetsmarknaden i övrigt. Detta medförde bl.a. en skyldighet för staten att betala arbetsskadeavgift. I samband med det nya uppbördsförfarandet av de statliga arbetsgivaravgifterna har oklarhet uppkommit när det gäller frågan om vilka sociala förmåner och ersättningar som skall beläggas med arbetsgivaravgifter.

För att klargöra att vissa sociala förmåner och ersättningar som är att hänföra till inkomst av anställning alltjämt inte skall ligga till grund för beräkning av arbetsgivaravgifter föreslås nu att ett uttryckligt undantag härom införs i lagen om socialavgifter. De ersättningar som avses är

- sjukpenning, rehabiliteringspenning, föräldrapenning och närstående-
penning m.m.
- vårdbidrag
- dagpenning från arbetslöshetskassa
- kontant arbetsmarknadsstöd
- utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad re-
habilitering i form av dagpenning
- vissa former av studiestöd

- delpension
  - dagpenning till totalförsvarspiktiga m.fl.
  - utbildningsbidrag till doktorander
  - vissa livräntor
  - statsbidrag till arbetslösa som tillskott till deras försörjning när de väljer att starta egen rörelse
- Ersättning som utbetalas enligt lönegarantilagen (1992:497) skall i enlighet med det nu föreslagna klarläggandet därför fr.o.m. den 1 januari 1996 ligga till grund för beräkning av arbetsgivaravgifter.

14 Ikraftträdande, kostnader och administration

De föreslagna lagändringarna bör träda i kraft den 1 januari 1996.

Regeringen beräknar i likhet med socialutskottet att avskaffandet av flerbarnstilläggen medför en besparing på 76 mkr för budgetåret 1995/96. År 1998 beräknas besparingen uppgå till 228 mkr. När utfasningen av flerbarnstilläggen är fullt genomförd beräknas besparingen till närmare 1 miljard kr.

Förslagen inom pensionsområdet bedöms totalt vara kostnadsneutrala. Förslaget avseende tillfällig föräldrapenning bör däremot innebära en viss besparing för försäkringen och även för administrationen. Besparingens storlek är dock för närvarande svår att uppskatta. Regeringen avser att följa utvecklingen på området.

Effekter av införandet av en enhetlig ersättningsnivå för sjukpenning, föräldrapenning m.m. bör medföra ytterligare besparingar för administrationen. I fråga om besparingarna på administrationen sammantaget avser regeringen att återkomma i samband med budgetbehandlingen inför budgetåret 1997 av socialförsäkringsadministrationens totala resursbehov.

15 Författningskommentar

15.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

2 kap.

1 §

Ändringen är en följd av förslaget i avsnitt 9 om att ersättningen från sjukförsäkringen till sjukvårdshuvudmännen för sjukresor avskaffas utom så vitt gäller vissa sjukresor m.m. i internationella förhållanden. De begränsningsregler avseende bl.a. högsta resekostnad som kan komma att anses behövliga kan i stället meddelas inom ramen för statsbidragsföreskrifterna. (Jfr. kommentaren till förslaget till lag om ändring i lagen [1995:839] om ändring i lagen om allmän försäkring).

3 kap.

4 – 4 b, 7 b, 9 a, 10 a och 16 §§

I paragraferna har gjorts de ändringar som föranleds av införandet av en enhetlig ersättningsnivå om 75 %. Minskingsreglerna i 4 a och 16 §§ har anpassats så, att minskning sker vid samma kriterier som hittills men räknat från den nya ersättningsnivån 75 %.

4 kap.

6 §

I *femte stycket* sänks ersättningsnivån för föräldrapenning under sådan tid som avses i punkterna a – c från 90 till 85 % av den sjukpenninggrundande inkomsten. Föräldrapenning för tid därutöver sänks från 80 till 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

11 §

Meningen som föreskriver att tillfällig föräldrapenning inte utges för vård- eller tillsynsbehov som grundat rätt till vårdbidrag stryks. I stället införs en mer generell regel i en ny paragraf, 11 b §.

11 b §

I denna nya paragraf föreskrivs att tillfällig föräldrapenning inte utges för vård- och tillsynsbehov som grundat rätt till vårdbidrag. Det innebär att tillfällig föräldrapenning kan utges samtidigt med vårdbidrag endast om det är fråga om ett tillkommande sjukdomstillstånd eller en situation som inte ryms i underlaget för vårdbidraget. I dag finns en sådan bestämmelse i 11 § som bara gäller barn som fyllt 12 år. Den föreslagna nya paragrafen gäller för samtliga situationer då tillfällig föräldrapenning kan komma i fråga.

14 §

I *andra och tredje styckena* har ersättningsnivån för tillfällig föräldrapenning sänkts från 80 till 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten. Samtidigt har den förhöjda ersättningsnivån efter det att förmånen utgetts för 14 dagar för samma barn slopats.

16 kap.

5 §

Förslaget har kommenterats i den allmänna motiveringen avsnitt 5.1.

22 kap.

8 §

I paragrafen har gjorts den ändring som föranleds av införandet av en enhetlig ersättningsnivå om 75 %.

Övergångsbestämmelserna till lagen (1994:1568) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Övergångsbestämmelsen i punkt 3 (SFS 1994:1568) avseende den sänkta ersättningsnivån för föräldrapenning som trädde i kraft den 1 januari 1995 slopas. Den sänkning som nu föreslås skall avse samtliga barn, dvs. även de som är födda före ikraftträdandet.

15.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:839) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

2 kap.

6 §

Ersättning från den allmänna sjukförsäkringen för sjukresor skall lämnas endast för sjukvårdshuvudmännens kostnader för sjukresor och andra sjuktransporter som omfattas av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare

eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen eller av en överenskommelse om social trygghet eller sjukvårdsförmåner mellan Sverige och annan stat (jfr. avsnitt 9). Bestämmelser om bl.a. sådan ersättning finns i förordningen (1994:2053) om vissa ersättningar i internationella förhållanden till landsting och kommuner från sjukförsäkringen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

15.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

3 §

Lydelsen av kompletteringsregeln i *andra stycket* har jämkats så att den täcker fler än en tidigare anställning hos samma arbetsgivare, så länge som tiden mellan anställningsperioderna inte överstiger 14 kalenderdagar.

6 §

Ändringen avser ersättningsnivån och att avvikelse till följd av beslut enligt 13 § numera kan gälla endast första stycket 1 (karensdagsregeln).

15 §

Ändringen avser att avvikelserna från bestämmelserna i 6 § till följd av ett beslut enligt 13 § numera kan gälla endast det förhållandet att sjukpenning skall utges även för den första dagen.

17 §

Ändringen har kommenterats i den allmänna motiveringen, avsnitt 4.4.

23 §

Den övre gränsen för den ersättning som kan lämnas enligt 20 § ändras vad avser procentsatsen, som skall överensstämma med den enhetliga ersättningsnivån 75 %.

15.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd

13 §

Procentsatsen för särskild sjukpenning anpassas till den enhetliga ersättningsnivån 75 %.

15.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård

5 §

Ändringen avser den nya enhetliga ersättningsnivån 75 %. Liksom tidigare utges närståendepenning även för den första dagen.

15.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare

4 §

Lydelsen har jämkats för att passa den nya situationen att avvikelserna från sjukpenningbestämmelserna i lagen om allmän försäkring i fråga om ersättningsnivån inte längre gäller bara de tre första dagarna, utan hela ersättningsperioden.

15.7 Förslaget till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

4 § 2 mom.

Bestämmelserna om särskilda skattetabeller för ersättningar enligt bl.a. lagen om allmän försäkring, och om skatteavdrag för dessa ersättningar, anpassas till de numera aktuella ersättningsnivåerna.

15.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader

1 §

Ändringen har kommenterats i den allmänna motiveringen, avsnitt 4.4.

Prop. 1995/96:69

15.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer

Prop. 1995/96:69

1 §

Genom en ny *fjärde punkt* i första stycket får även en i Sverige bosatt pensionär som saknar rätt till någon av de förmåner som anges i punkterna 1 – 3 rätt till bostadstillägg om han eller hon uppbär pension enligt lagstiftningen i en stat som ingår i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Bestämmelsen tar sikte på personer som aldrig har förvärvat arbetat. De omfattas inte av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. De kan därför med stöd av förordningens bestämmelser inte få rätt till svenska förmåner vid en bosättning här i landet. Med den nya ändringen får även dessa personer rätt till bostadstillägg. Sådant tillägg lämnas dock inte till en sådan pensionär som enbart uppbär utländsk ålderspension såvitt avser tid före den månad han eller hon fyller 65 år. Detta följer av bestämmelsen i andra stycket.

5 §

Ändringen i punkt 3 är föranledd av bestämmelserna i den nya 5 a §.

5 a §

I paragrafen, som är ny, har tagits in bestämmelser som rör beräkningen av årsinkomst för den som uppbär pension enligt utländsk lagstiftning. I *första stycket* anges att sådan pension skall räknas som årsinkomst endast till den del pensionen överstiger ett visst belopp. Detta belopp är olika beroende på om pensionären uppbär svensk folk- eller tilläggspension eller inte. Detta följer av *andra stycket*.

Om pensionären uppbär svensk folk- eller tilläggspension skall vid beräkning av årsinkomsten så mycket av den utländska pensionen räknas som årsinkomst som den överstiger ett belopp motsvarande summan av den folkpension pensionären skulle ha uppburit om folkpensionen inte beräknats efter trettonde- eller fyrtiondedelar och det belopp som skulle ha följt av 5 § andra stycket 3 om tilläggspensionen beräknats till fulla antalet trettondedelar. Gränsen under vilken båda de belopp som direkt följer av 5 § andra stycket 2 och 3 och den del av den utländska pensionen som skall få undantas vid inkomstberäkningen skall rymmas, skall alltså beräknas som summan av de belopp som skulle ha följt av 5 § andra stycket 2 och 3 om de svenska pensionsförmånerna utgått med oavkortade belopp. Beräkningen av gränsen påverkas dock av om de svenska pensionsförmånerna utgår med del av hela förmåner, om de börjat betalas ut före eller efter 65 års ålder samt om pensionären är gift eller ogift. Till viss del påverkas gränsen även av om pensionären inte på föreskrivet sätt fullgjort sin avgiftsskyldighet.

För den som inte uppbär svensk folk- eller tilläggspension är beräkningen av det belopp den utländska pensionen skall överstiga för att räknas som årsinkomst enklare. För en sådan pensionär skall den utländska pensionen räknas som årsinkomst enligt denna lag, till den del den utländska pensionen överstiger ett belopp som motsvarar oavkortad folkpension inklusive pensionstillskott. Den del av den utländska pensionen som uppgår

till ett belopp motsvarande oavkortad folkpension och pensionstillskott skall alltså undantas vid beräkningen. Någon hänsyn skall inte tas till om den utländska pensionen utges med viss andel av hel förmån eller om den börjat betalas ut före eller efter en viss ålder. Däremot skall hänsyn tas till om pensionären är gift eller ogift. Gränsen skall alltså motsvara vad som skulle ha utgetts som hel oavkortad folkpension inklusive motsvarande pensionstillskott till en gift respektive ogift pensionär som tagit ut pensionen från och med den månad han eller hon fyller 65 år.

9 §

Ändringen i *andra stycket* innebär huvudsakligen en anpassning av bestämmelserna om omräkning till följd av de nya bestämmelserna i 5 a §.

Det nya *femte stycket* är föranlett av att hänvisningen i 15 § till 16 kap. 5 § sjätte stycket lagen om allmän försäkring upphävs. På grund härav behövs en bestämmelse om minskning av bostadstillägg vid retroaktiv utbetalning.

15 §

Ändringen är en följd av att 16 kap. 5 § sjätte stycket lagen om allmän försäkring upphävs.

15.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag

Bestämmelserna om flerbarnstillägg i 2 a, 2 b och 4 a §§ föreslås upphäva från och med den 1 januari 1996.

3 §

Ändringen är enbart redaktionell. Undantaget för "fall som avses i 7 §" fyller inte längre någon funktion efter en ändring i 7 § som gjordes år 1994.

Övergångsbestämmelserna

Punkt 2 i övergångsbestämmelserna innebär att den som uppbär flerbarnstillägg för ett barn vid ikraftträdandet får behålla det, men bara till dess rätten av någon anledning upphör. Det betyder att rätt till flerbarnstillägg inte kan uppstå igen t.ex. efter en längre utlandsvistelse. Det betyder också att när antalet barn i ett hushåll blir större exempelvis på grund av att två ensamstående föräldrar flyttar samman med sina respektive barn, eller att ett nytt barn föds, kan flerbarnstillägg inte börja utges för dessa barn. Det betyder också att man inte kan byta betalningsmottagare för flerbarnstillägget. Ett undantag från det sistnämnda föreskrivs dock. Det är den ömmande situationen att den förälder som utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg sker till avlider och att utbetalningen därför måste övergå till den andra föräldern.

15.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag

1 §

Sänkningen av det belopp som bidraget utges med är i överensstämmelse med vad som kommer att gälla från och med den 1 januari 1996 i fråga om barnbidrag enligt lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag.

15.12 Förslaget till lag om fortsatt giltighet av lagen (1987:442) om försöksverksamhet med kommunal

tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620)

Förslaget innebär endast att försöksperioden förlängs till utgången av år 1996.

15.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring

3 kap.

10 §

Ändringen är en konsekvens av ändringarna i 2 kap. lagen om allmän försäkring.

15.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor

2 §

I paragrafen har hänvisningen till 2 kap. 1 § lagen om allmän försäkring tagits bort. Som angivits i kommentaren till den bestämmelsen kan eventuella begränsningar i stället föreskrivas som villkor för att få del av det statsbidrag som skall ersätta sjukreseersättningen från den allmänna försäkringen.

15.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:844) om ändring i lagen (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor

1 §

I paragrafens *första stycke* har hänvisningen till 2 kap. 6 § lagen om allmän försäkring ersatts av en uppräkningslista av det som nämnda bestämmelse omfattade före de nu föreslagna ändringarna. Detta innebär att sjukvårdshuvudmännens ansvar för att lämna ersättning för resekostnader är oförändrat.

Ändringen i *tredje stycket* är endast en redaktionell konsekvens av vad som nyss angivits.

15.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m. m.

3 §

Sedan 3 § lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m. m. den 1 juli 1995 ändrats så att den enskildes avgifter vid inköp av prisnedsatta läkemedel höjts har lagrummet kommit att tillämpas på det sätt att den enskilde i vissa fall fått betala mer än vad som utgör det för läkemedlet fastställda priset. Den föreslagna ändringen innebär att det i lagen anges att den enskilde för alla prisnedsatta läkemedel utöver det första skall betala läkemedlets fastställda pris om detta understiger 60 kronor.

15.17 Förslaget till lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av Riksförsäkringsverkets fonder

1 §

Genom ändringen blir reglementets bestämmelser tillämpliga på alla fonder hos Riksförsäkringsverket, i den mån inte särskilda föreskrifter beträffande någon fond säger annat. Sådana särskilda föreskrifter skall, oavsett vilken form de har, gälla före reglementets bestämmelser. De kan finnas i lag eller förordning eller annat beslut av riksdagen eller regeringen (Kungl. Maj:t), men också, för vissa fonder, i donationsbrev eller liknande handling.

8 §

I målparagrafen preciseras vilka huvudkrav som skall iakttas i fondförvaltningen. Dessa överensstämmer med vad som numera är föreskrivet för första till tredje fondstyrelserna i 11 § lagen (1983:1092) med reglemente för Allmänna pensionsfonden.

9 §

De hittillsvarande detaljerade placeringsbestämmelserna ersätts med enklare och mer generella bestämmelser, även här efter förebild i reglementet för Allmänna pensionsfonden. En skillnad mot pensionsfondens placeringsregler är dock att placeringar inte får göras i utländsk valuta. Med uttrycket låg kreditrisk i punkten 1 i första stycket avses, liksom i placeringsbestämmelserna för pensionsfonden, att risken för förlust till följd av låntagarens oförmåga att betala ränta eller amortering på sina lån är liten (jämför prop. 1992/93:206 s. 60). Exempel på placeringar med låg kreditrisk är obligationer eller andra skuldförbindelser som har givits ut eller garanterats av staten, kommuner eller därmed jämförbara samfälligheter. Även andra placeringar i skuldförbindelser utgivna av emittenter som finns upptagna i första stycket i dess hittillsvarande lydelse kan vid en prövning i det enskilda fallet befinnas innebära en låg kreditrisk. För en sådan prövning går det att få vägledning från den kreditvärdering ("rating") som regelbundet utförs av exempelvis internationella kreditvärderingsinstitut.

10 §

Ändringen avser en anpassning till det förhållandet att Stockholms fondbörs inte längre har ensamrätt att bedriva börsverksamhet. Även denna ändring har sin förebild i reglementet för Allmänna pensionsfonden.

11 §

Paragrafen kommenteras i den allmänna motiveringen, avsnitt 12.3.

15.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Förslaget har kommenterats i den allmänna motiveringen avsnitt 13.1 och avsnitt 13.2.

15.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter

2 §

Förslaget har kommenterats i den allmänna motiveringen avsnitt 13.1.

Prop. 1995/96:69

Socialdepartementet

Prop. 1995/96:69

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 oktober 1995

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Sahlin, Hjelm-Wallén, Hellström, Peterson, Thalén, Freivalds, Wallström, Persson, Schori, Blomberg, Heckscher, Hedborg, Andersson, Winberg, Uusmann, Nygren, Ulvskog, Sundström, Lindh, Johansson

Föredragande: statsrådet Hedborg

Regeringen beslutar proposition 1995/96:69 Vissa socialförsäkringsfrågor, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	2 kap. 1 § 3 kap. 4 b §, 10 a §, 16 §	
Lag om ändring i lagen (1995:839) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	2 kap. 6 §	
Lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön	17 §	
Lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlöneskostnader	1 §	
Lag om ändring i lagen (1981:49) om begränsning av läkemedelskostnader, m.m.	3 §	
Lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter	2 kap. 4 §	